

06370 LØRENSKOG SK
MORTEN LILLEØREN
SOFIENBERGGT. 63 B
0563 OSLO

326 BL

1866

I Norge:
B-blad i postabonnement
Til øvrige land: B.Economique

Returadresse:
Norges Sjakkforbund og
Ungdommens Sjakkforbund
Frennings vei 3, N-0588 OSLO

Savner du en sjakk-partner? LØSNINGEN ER EN SJAKK-COMPUTER!

Med en sjakk-computer i huset har du alltid noen å spille mot, uansett tid på døgnet. Sjakk skjerper hjernen for store og små, og tester har bevist at barn som spiller sjakk oppnår bedre skoleresultater. Prøv selv!

4 in 1 Kr. 390,- (24x17x3,5cm)
Nyhet! 4 spill i en computer
SJAKK, 64 spille-nivåer
DAM, 32 spille-nivåer
TOP MIND (Mastermind) 64 nivåer
4 PÅ RAD, 24 spille-nivåer

BRAVO Kr. 750,- (20x13,5x3,5cm)
64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (Rating ca. 1900)
Display og klokke-funksjon
Spiller ca. 100 timer på 3 batterier
Ypperlig reise-computer!

COSMOS Kr. 1290,- (23x18x2,5cm)
Reise-sjakk med display og klokke
64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)
Samme finesser som Barracuda
Stilig kabinet med lokk

ATLAS Kr. 390,- (24x24x2cm)
64 spille-nivåer for både barn, nybegynnere og hobby-spillere
Display med klokke-funksjon
En fin "førstegangs-computer"

ARAGON Kr. 690,- (31x25x3cm)
64 nivåer (med klokke) for barn, nybegynnere og hobby-spillere
Tale (Engelsk) med kommentarer
En populær gaveartikkel!

BARRACUDA Kr. 1290,- (31x23x3cm)
Verdens mest solgte sjakk-computer
64 nivåer fra nybegynnere til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)
Display m/klokke, Garantert suksess!

ATLANTA Kr. 2690,- (34x26x2cm)
Markedets sterkeste sjakk-computer
64 nivåer fra nybegynner til mester-spiller
50.000 trekk teori, Elo ca. 2300
Display m/klokke og lys på alle felt

EXCLUSIVE Kr. 4990,- (40x40x5cm)
Flott møbel i valnøtt, med magnetiske brikker for autom. trekk-registrering
64 spille-nivåer og mange finesser (Elo 2000)
m/Magellan-modul (Elo 2250) Kr. 6490,-

GAME CLOCK Kr. 590,-
Elektronisk klokke med "alle" forskjellige tids-varianter
Kan programmeres etter ønske
Solid utførelse, Stilig design

SJAKK-programmer og PARTI-baser for PC

World Champ. Package, Shredder4/Gen.6,5/Nimzo 2000/ K.T.'s Sluttsp. Kr. 990,-
Fritz 6, Elo-rating 2600+, 1 million teori-trekk, 320.000 partier Kr. 590,-
Rebel 11, 4 Forskjellige program, Elo 2600+, 20 mill.teori, 800.000 partier Kr. 590,-
ChessMaster 8000, Elo-rating 2600, 100.000 teori-trekk, 90.000 partier Kr. 490,-

Chess Assistant 5,1, 1,15 mill. partier + Chess Tiger, Topp! Kr. 990,-
Rebel EOC, 50 mill. teori, 1 million partier + sjakk-program Kr. 490,-
Rebel-Tiger, Elo 2600, 1 million teori-trekk, 500.000 partier Kr. 390,-
Rebel Century, Elo 2600, 16 mill. teori-trekk, 300.000 partier Kr. 290,-
Tasc Chess Tutor, Opplæring og Øving + sjakk-program Kr. 490,-

N.B! Bestilling sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo Tlf. 22 15 12 41 Fax 22 71 00 07

Vennligst send omgående pr. post-oppkrav: (Porto-tillegg Kr. 99,-)

1 stk. Kr.

Navn Postnr.

Adresse Sted

Priser er inkl. moms, batt. eller transformator, og Norsk bruksanvisning for computerne.

med
FørsteRaden

NORSK SJAKK BLAD

Jonathan Tisdall (43)

**gjør comeback som sjakkspiller
og sjakkbladjournalist se side 4**

Tegning: Toril S. Tørmoen

nr. 6
2001

Søk sjakklinja på Norges Toppidrettsgymnas

Magnus Carlsen, 10 år: Her går det unna! Magnus er et godt bevis på at det går an å gjøre store sprang på kort tid. Har **du** også et skjult talent som ennå ikke har blomstret? Ta i så fall kontakt snarest! Vi følger opp på alle nivåer.

Ta kontakt for mer informasjon:

NTG Sjakk

v/ Simen Agdestein (trener)
Skuiveien 40
1339 Vøyenenga
E-post simen.agdestein@ntg.no
Tlf. 67 15 01 79 (jobb) 66 79 48 50 (hjemme)
Hjemmeside: www.ntg.no/sjakk

Ønsker du en annerledes gymnastid med helhjertet satsing på både sjakk og skole, har sjakklinjen på NTG i Bærum et enestående tilbud. Vi kan tilby 15 undervisningstimer i uka, turer, samlinger, instruktør- og dommerkurs og mye mer. Vårt fremragende sjakkbibliotek med både bøker, videoer og pc-programmer står også til fri disposisjon. I tillegg kommer gunstige avtaler med Sølvkongen (sjakkartikler), Internet Chess Club, Adidas, Color Line og SAS.

Rammebetingelsene er de beste, men vi trenger motiverte elever!

Vi utvikler også ferdigheter på en rekke andre områder. Blant annet har vi en hjemmeside som må oppdateres, vi lager årbok, skriver rapporter fra turneringer, arrangerer turneringer og holder sjakkurs på barneskoler.

Vi er en sammensatt gjeng med mange kvaliteter. Dette skoleåret er vi seks. For neste skoleår har vi en kvote i første klasse på fire. Om plassen tillater det, kan vi ta inn elever også i andre og tredje klasse. Etter spesiell avtale går det for "ikke-gymnasiaster" an å bare følge sjakkundervisningen.

Vi er behjelpelige med alt det praktiske med hybel, stipend og slikt.

Innhold

Nr. 6 • 2001 • årg 67

Se, han spiller (i spillepausen)	4
Se, han skriver (i Norsk Sjakkblad igjen)	5
Magnus fosser framover	9
Seriesjakk: Sørlendingenes hule	10
Århundrets sjakkbragder: Da Simen slo Spasskij	13
- Jeg mistet lysten på å spille sjakk	16
Lahlum går av som turneringssjef	17
Problemsjakk	20
En nordmann og Fischer	21
Verden	25
Fra land og strand og Leserbreve	26
Julenøtter	29
Lauvås-utvalget og Du trekker	30
NGP (artikler og resultater)	31
Turneringskalender	35
Turneringsinfo og -annonser	36
Nytt fra NSF	38

**God jul og
godt nytt
sjakkår!**

NORSK **SJAKK** BLAD

www.sjakk.no

Redaktør: Victor Hansen
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Tlf. 22 22 44 71, mob 957 99 891
E-post victorh@online.no

Faste medarbeidere:
Roald Arentz, Jan S. Berglund, Ivar Bern, Per Blikra, Stellan Brynell, Brede A. Kvisvik, Helge A. Nordahl og Tarjei J. Svensen.

Trykk: Allservice AS, Stavanger

Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med sjakkforbundets offisielle mening.

Årsabonnement for ikke-medlemmer koster innenlands kr 310. Norden og verden for øvrig kr 330 (ikke inkl. luftposttillegg). OBS - abonnementsbestillinger, adresseendringer m.m. - henvendelse til:

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon 22 15 12 41, telefaks 22 71 00 07
E-post sjakkfor@online.no
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Annonsepriser 2001:

Alm. side: helside kr 3000, halvside kr 1800, kvartside kr 1000, 2. og 3. omslagsside (farger): helside kr 3600, halvside kr 2400, 4. omslagsside (farger): helside kr 4000. 50 % rabatt på rene turneringsannonser. Spesialpris for turneringer i Norges Grand Prix: helside kr 1100, halvside kr 600, kvartside kr 350.

Videre utgivelsesplan:

Nr. 1 (januar) har deadline fredag 29. desember
Nr. 2 (april) har deadline (lang) fredag 30. mars

SE, HAN SPILLER

...i spillepausen

"Halvt japansk, halvt irsk, oppvokst i USA. Reuter-korrespondent siden 1981, internasjonalt anerkjent sjakk-skribent og — forfatter. Adresse: Morellveien i Asker. Norges andre stormester i sjakk. Jonathan Tisdall."

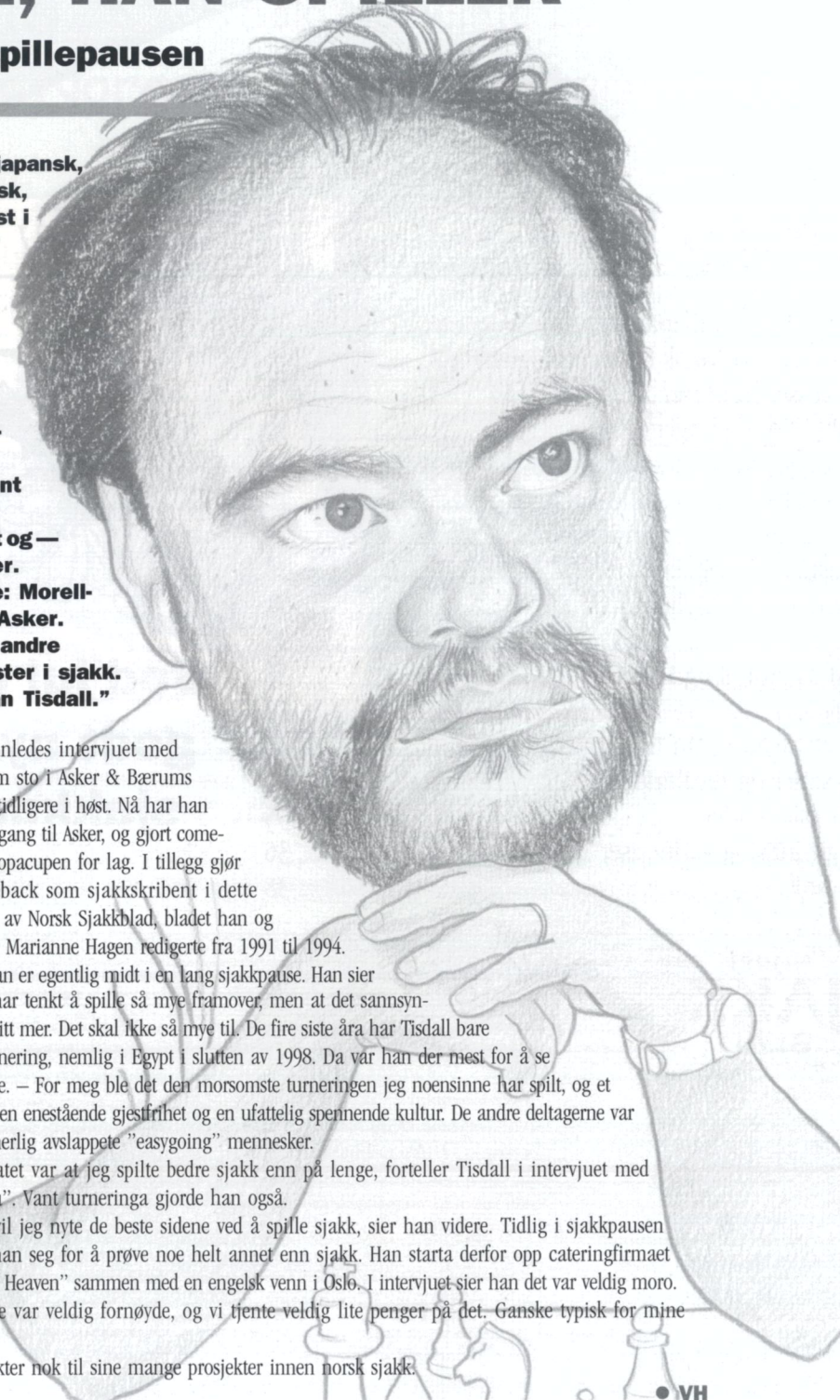
Slik innledes intervjuet med Tisdall som sto i Asker & Bærums Budstikke tidligere i høst. Nå har han meldt overgang til Asker, og gjort comeback i europacupen for lag. I tillegg gjør han comeback som sjakkskribent i dette nummeret av Norsk Sjakkblad, bladet han og samboeren Marianne Hagen redigerte fra 1991 til 1994.

Men han er egentlig midt i en lang sjakkpause. Han sier han ikke har tenkt å spille så mye framover, men at det sannsynligvis blir litt mer. Det skal ikke så mye til. De fire siste åra har Tisdall bare spilt éi turnering, nemlig i Egypt i slutten av 1998. Da var han der mest for å se pyramidene. — For meg ble det den morsomste turneringen jeg noensinne har spilt, og et møte med en enestående gjestfrihet og en ufattelig spennende kultur. De andre deltagerne var en gjeng herlig avslappede "easygoing" mennesker.

Resultatet var at jeg spilte bedre sjakk enn på lenge, forteller Tisdall i intervjuet med "Budstikka". Vant turneringa gjorde han også.

— Nå vil jeg nyte de beste sidene ved å spille sjakk, sier han videre. Tidlig i sjakkpausen bestemte han seg for å prøve noe helt annet enn sjakk. Han starta derfor opp cateringfirmaet "Sandwich Heaven" sammen med en engelsk venn i Oslo. I intervjuet sier han det var veldig moro. — Kundene var veldig fornøyde, og vi tjente veldig lite penger på det. Ganske typisk for mine prosjekter.

Han sikter nok til sine mange prosjekter innen norsk sjakk.

Forsidetegninga ble tegnet av Torill S. Tørrøen, og er gløggitt med tillatelse fra Asker & Bærums Budstikke. Tegninga ble trykket i forbindelse med et intervju med Jonathan Tisdall i avisa lørdag 18. august.

• VH

SE, HAN SKRIVER

...i Norsk Sjakkblad igjen

European Club Cup var lenge en av de mest kontroversielle og upopulære begivenhetene i sjakk. Sjakkklubber flest hadde og har ikke råd til å reise Europa rundt og bruke mer og mer penger jo bedre man spiller. Skandaler hjemsøkte turneringen. Krangling, juks, og lag som forduftet for å slippe utgifter tilknyttet en lang reise for å møte, for eksempel et sibirsk superlag, var vanlig kost. Og vanlig kost var ofte ganske fryktelig for de som turde reise.

Dette har forandret seg, og med hele finalen på ett sted og på samme tid, har EuroClub blitt ganske attraktivt. Når stedet er Kreta, hotellet er 5-stjerners, tempen er 30C, flere svømmebasseng og havet frister, og vanlig kost er en bugnende buffé,

begynner man å skjønne hvorfor noen lag spiller selv om de ikke har kvalifisert seg (som Randaberg). Turneringen er nå en spennende konkurranse for en sammensveiset klubb med bra økonomi.

Men også dette kan forandre seg - cupen skal sannsynligvis begrense deltakelsen i fremtiden på lik linje med fotball og UEFA - suksess vil innebære at et land får flere plasser i finalen. Det kan snart bety at lille Norge må begynne å spille bedre for å få med flere lag, selv om turneringen helt klart er konstruert for at både vertslandet og vertskapet skal tjene penger, og at flere lag alltid betyr flere penger.

Nivået var fryktelig høyt i toppen, selv om artikkelen min skal fokusere på Asker, Randaberg, og comebacket til en forvirret stormester (meg). Vi hadde lite å gjøre med medaljene, selv om Randaberg klarte å møte noen giganter og til og med rive et halvpoeng fra toppratede Bosna

Sarajevo.

Hvor sterk var turneringen? St. Petersburg var seedet nr. 2 - med eks-FIDE-verdensmester Aleksander Khalifman på første, verdensstjerne Peter Svidler på andre... og Viktor Kortchnoj på fjerde(!). Med en gjennomsnittrating på hele 2639 overrasket de med å ta... sjetteplass.

Jeg må innrømme at jeg misunte Randaberg da turneringen begynte. Etter å ha ankommet hotellet kl. 0300, våknet vi og fant ut at Randaberg hadde fått walkover i første runde. Dette betydde at de fikk en 3-3-'seier' og en dag til å sole seg eller besøke nærmeste by. Det er ikke bare fordi jeg var nervøs med tanke på å spille igjen (jeg hadde spilt én turnering i løpet av de siste fire årene), men å vinne en match, selv 3-3, garanterte sterk og spennende motstand i senere kamper. Siden de norske lagene ikke kunne forventes å kjempe i teten, hørtes det ypperlig ut med litt ferie og sterkere motstandere, syntes jeg. (Den evige optimisten Jøran Jansson skjønte ikke min argumentasjon i det hele tatt, siden han hadde bestemt seg for at vi *skulle* kjempe i teten. Det er derfor han er kapteinen.)

Asker var klart svekket på Kreta, da

Foto: Alon Shulman, Israel

Asker-spillerne er klare til dyst. Nærmest Jøran Jansson, Nils R. Grotnes, Roar Elseth og artikkelforfatter og stormester Jonathan Tisdall.

spillere som Bjarke Kristensen, Berge Østenstad, Carl Fredrik Ekeberg og Bruce Diesen ikke var tilstede. Jeg og 10 år gamle Magnus Carlsen hadde varmet opp med laget under Det nordiske internettmesterskapet (hvor Asker overrasket stort ved å vinne), men svekket var vi i forhold til det laget som vant NM. Samtalene med lagkameratene (Roar Elseth, Nils Grotnes, Jøran, Jørgen Bjelke og Magnus) under reisen fikk meg til å skjønne at hele laget var utrolig rustent, og at det var bare unge, ivrige Magnus som fortsatt spilte og studerte sjakk på en måte som jeg forbinder med seriøse turneringer.

Asker klarte seg rimelig bra sett under ett, synes jeg. Vi husket gradvis hvordan det skulle gjøres, og selv når det gikk dårlig klarte noen å heve seg og redde lagets ansiktet, om ikke hele matchen.

Vi begynte med et makedonsk lag som faktisk var litt sterkere enn det OL-laget jeg husker vi møtte i Armenia. Jeg tapte akkurat som jeg hadde fryktet, med en total mangel på åpningskunnskap og ingen flyt på brikkene. Jørgen Bjelke så omtrent like forvirret ut. Kapteinen avverget ydmykelsen av laget med sin vanlige selvtilitt og positivisme:

Jøran Jansson (2227)
Orce Dancevski (2435)
Rétis forsvar, A05

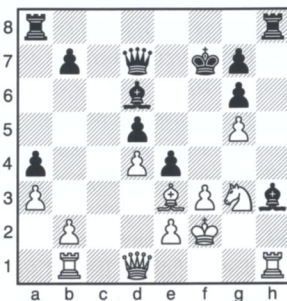
1.Sf3 Sf6 2.g3 d6 3.Lg2 e5 4.d3 Sc6 5.c4 Le6 6.Sc3 Dc8 7.h3 Le7 8.Tb1 a5 9.a3 0-0 10.g4 Te8 11.0-0 h5

Europacupen for klubblag

22.-30. september

- Norilsky Nickel, Russland 13 (29½)
- SK Rockaden, Sverige 8 (22)
- Helsing Skakklub, Danmark 7 (25)
- Asker SK, Norge 6 (19½)
- GM Jonathan Tisdall 4/7, FM Roar Elseth 2½/7, FM Nils R. Grotnes 2/7, FM Jøran Jansson 3½/7, Jørgen Bjelke 3/7, Magnus Carlsen 4½/7
- Randaberg SK, Norge 4 (12½)
- Knut H. Storland ½/4, Thor Geir Harestad 1½/5, Hans Krogh Harestad 1½/6, Jan Vidar Vestly 2/4, Stein Kristian Bru ½/6, James Steedman 2/5, Kåre Storhaug ½/2, Kyrre Indrebø 1/4 (39 deltakende lag.)

12.g5 Sh7 13.Kh2 Dd8 14.Tg1 Sf8 15.Sd5 Sg6 16.Le3 Dd7 17.Dd2 Ld8 18.Dc2 Sce7 19.Sxe7† Lxe7 20.Sd2 c6 21.Lf3 d5 22.Sf1 Lxh3 23.Lxh5 Ld6 24.Sg3 Lg4 25.Lxg6 fxe6 26.f3 Lh3 27.cxd5 cxd5 28.Db3 Le6 29.d4 Kf7 30.Kg2 a4 31.Dd1 Th8 32.Th1 Lh3† 33.Kf2 e4

En veldig rar stilling - det ser ut som sort må ha en fordel med løperparet og tilsynelatende angrepssjanser, men... hvit står overraskende solid, og springeren kan bli et uhyre senere. **34.Dd2 Dc7?**! Taper tid senere - hvit klarer å dekke h-linjen og komme tilbake i c-. **35.Thg1 Le6 36.Sf1 Kg8 37.Tc1 De7 38.Lf4** Jøran begynner snuoperasjonen på alvor. **38...Tf8 39.Lxd6 Dxd6 40.Db4 Df4 41.Tc3 Th3 42.De7 Lf7 43.Tg4 Db8 44.Tc7** Det var ikke lett det hvit har oppnådd, men en forsiktig blanding av kongeforsvar og infiltrasjon har resultert i klar fordel. **44...De8 45.Kg2!** Jøran er ikke fristet til å ta på b7 - sort drømmer om å få c-linjen, uten den har han ikke motspill. **45...exf3† 46.exf3 Th5?!** 46...Th7!? var litt bedre. **47.Sg3 Th8 48.Tf4 Dxe7 49.Txe7 b5 50.Se2! Th5 51.Tg4 Te8 52.Txe8† Lxe8 53.Sf4 Ld7 54.Sxh5 Lxg4 55.fxe4 1-0**

Runde 2 var mer respektabel. Vi skulle ha scoret lagpoeng mot et lovende slovakisk lag, men kapteinen slurvet litt etter imponerende sterkt spill. Randaberg møtte Bosna og HK Harestad utspilte fullstendig super-GM Kiril Georgiev, men klarte ikke å ta mer enn halve poenget. Partiet mitt var et personlig vendepunkt.

Jonathan Tisdall (2492)
Jan Markos (2479)
Engelsk, A30

Det er små marginer også i sjakk. Dagen etter en fryktelig debut, måtte jeg bruke masse tid og ofre litt for å få angrepssjanser. Å tape ville være katastrofalt for turneringen min. Men å vinne et flott parti kunne være et vidundermiddel. **1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 2...b6 3.g3 Lb7 4.Lg2 e6 5.0-0 Le7 6.b3 0-0 7.Lb2 c5 8.Sc3 Sc6 9.d4 cxd4 10.Sxd4 Dc7?!** 11.Sc2! Tac8 12.e4 d6 13.f4 a6 14.Kh1 Db8 15.g4 Tfe8 16.g5 Sd7 17.Tf3 e5 18.Lh3 På en måte har dette partiet lite med mitt å gjøre. På en annen måte skuer man felles elementer - faren ved å tillate stormen på kongefløyen, muligheter i h3-c8 diagonalen, osv. **18...Tcd8 19.Lxd7! Txd7 20.Sd5 exf4 21.Th3 Lxg5 22.Dh5 h6 23.Lxg7 Kxg7 24.Tg1 Te6 25.Txg5† Kf8 26.Sxf4 Sd8 27.Sxe6† Sxe6 28.Tg8† Kxg8 29.Dxh6 Lxe4† 30.Kg1 f6 31.Dh8† Kf7 32.Dxb8 Lxc2 33.Th8 Sg7 34.Dg8† Kg6 35.Dh7† 1-0** Gausel-Sulskis, Gausdal 1995. Det var sånne parti-fragmenter, minst halveis glemte, som surret i hjernen under partiet. **3.Sc3 c5 4.g3 b6 5.Lg2 Lb7 6.0-0 a6** En erklæring - uten dette trekket kan sort møte Te1 med ...d5 og få en dronningindisk stillingstype - ...a6 passer ikke inn der, og med ...a6 sier sort klart at han sikter mot et "pinnsvin"-oppsett. **6...Le7 7.Te1 0-0 8.e4 d6 9.d4 cxd4 10.Sxd4 Dc8 11.b3 a6 12.La3 Sbd7 13.Tc1 Te8 14.f4 h6 15.f5 Lf8 16.fxe6 fxe6 17.Lh3 Sc5 18.Dc2** med press, Ehvest-Ulfarsson, Reykjavik 2001. **7.Te1 d6 8.e4 Sbd7 9.d4 cxd4 10.Sxd4** Erfaringene mine med både sort og hvit er at dette er en av de farligste pinnsvinstillingene for sort - f4-f5 og e4-e5 og til og med g4-g5 skjer ofte med mer kraft enn vanlig. Hvit får sjelden spilt e4 og Sxd4 - klassiske pinnsvinvarianter begynner med Dxd4 for å beholde hvitfeltsløpere. Her har hvit klart å blokkere løperbytte ved å spille e4 tidlig, som betyr at det ønskelige Sxd4 er mulig. Allikevel, sort har en mulig fordel; tidlig press på c4. **10...Dc7 11.Le3 Le7 11...Dxc4 12.Tc1** er altfor farlig for sort. **12.Tc1 12.f4** er kanskje mer direkte, men det kan raskt bli samme

sak. Jeg visste at jeg hadde spilt noe lignende før, men kunne selvfølgelig ikke huske detaljene under partiet. **12...0-0 13.Tc1 Tad8?!** 14.Lf2 Db8 15.f5 e5 16.Sc2 Tc8 17.g4! h6 18.h4 Txc4 19.g5 hxg5 20.hxg5 Sh7 21.f6 gxf6 22.Se3 Td4 23.Dg4 f5 24.Sxf5 Lxg5 25.Sxd4 exd4 26.Dxd7 Lc8 27.Dc6 Lxc1 28.Txc1 dxc3 29.Txc3 Le6 30.Lh3 Lxh3 31.Txh3 f6 32.Dd5† Kh8 33.Df5 Dc7 34.Ld4 Tg8† 35.Kf2 Dc2† 36.Ke3 Dc1† 37.Kd3 Dd1† 38.Kc3 Dc1† 39.Kb3 Dd1† 40.Ka3 Tg7 41.Dc8† 1-0 Tisdall-Debrecen, Estland-Norge 1992. Et ganske fint parti som igjen viser tematiske angrepssideer. **12...Tc8 13.f4 Db8!?** 14.Lf2! 14.b3 var mulig - jeg kan ikke skjønne helt hvorfor jeg ofret c-bonden nå, men det er i alle fall interessant. **14...0-0 14...Txc4!?** 15.e5 dxe5 16.fxe5 Sg8 fristet ikke min unge motstander. Hvit har masse ideer - jeg kan prøve å utnytte utviklingsfordelen ved å bruke c-linjen, sikte på kongefløyen med Dg4, og det kommer til å ta lang tid før sort får kongen i sikkerhet. Men det er en bonde, og sort sin stilling er ganske solid fortsatt. **15.e5 Se8 16.Lh3!** Hvit overtar føringen, selv om man kan være litt nervøs med tanke på en sort ankomst i a8-h1-diagonalen. **16...Td8** Markos nevnte **16...Sc5!?** med ideen **17.b4 Td8!?**, men **18.exd6 Txd6 19.Sd5!** er fordelaktig for hvit.

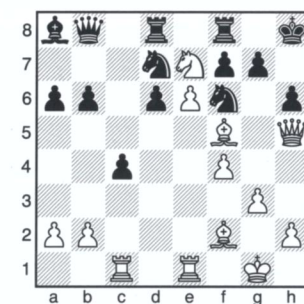

17.Sd5! exd5 18.Sf5 dxc4 Sort vil bruke a8-h1-diagonalen. **18...dxe5 19.Sxe7† Kh8 20.fxe5!** er veldig, veldig farlig for sort. Nøkkelen til det hvite angrepet er å beholde en bonde på e5 så lenge som mulig - uten adgang til f6-feltet sliter sort med å forsvare kongen. (Jeg ble kraftig distraheret av varianter som **20.cxd5 exf4 21.Sc6 Lxc6 22.dxc6 Se5** da det blir

Foto: Alon Shulman, Israel

vanskelig å bevise at c-bonden er sterk. Den er faktisk ikke det. Men kombinasjonen av e5-bonden og kongeangrep er løsningen.) **20...Sxe5** (etter **20.fxe5!** øverst) er dårlig på grunn av **21.Lxb6 19.Sxe7† Kh8 20.Dh5! La8 21.Lf5! h6 21...Sef6 22.exf6 Sxf6 23.Dh4 Db7 24.Te4!** og **25.Ld4** kommer til å ødelegge sort fullstendig. **22.e6! Db7** Det er alltid trist når man ikke får fullføre: **22...Sef6**.

(analysediagram) **23.exf7! Sxh5** (**23...Se5!?** **24.Txe5! Sxh5 25.Sg6† Kh7 26.Sxf8† Kh8 27.Sd7! A)** **27...dxe5 28.Sxb8 Txb8 29.fxe5** (eller **29.Lxb6**) **B) 27...Dc8 28.Txc4!** **24.Sg6† Kh7 25.Sxf8† Kh8 26.Sxd7 Dc8 27.Sf6!** var konseptet. **23.Le4 Sdf6 24.Lxb7 Sxh5 25.Sg6†!** Vinner enkelt - sort skulle ha prøvd **22...Sef6... 25...fxg6 26.e7 Sef6 27.Lxb6!** 1-0

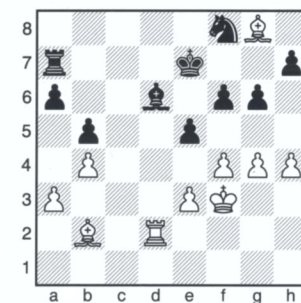
GM Ftacnik var med i etteranalysene, for å trøste landsgutten sin. Etterpå oppmuntret Lubo meg ved å være imponert over partiet og med de ikke altfor overraskede

▲ **Randabergs lag (til venstre) i duell med sine nordiske naboer, Helsing Skakklub fra Danmark.**

ordene - «So you can still play ...» Etter dette partiet ble comebacket en ganske hyggelig affære, iallfall spillemessig. Hjerneproblemene var der fortsatt...

I runde 4 vant vi mot et irsk lag som vi kunne og skulle ha revet i filler. Jørgens gjennfødsel begynte i dag og må nevnes - 0/3 hadde ikke tatt knekken på ham, og han avsluttet med 3/4. Jeg lovet kapteinen, som skulle ha skrevet turneringsrapporten for Sjakklubbladet, at jeg ville kommentere den følgende episoden:

Jonathan Tisdall (2492)
Mark Quinn (2386)

Etter overraskende effektivt spill har hvit bygget opp en diger fordel. Her hadde jeg regnet med **36...h6 37.g5 hxg5 38.hxg5 fxe6** (**38... Sd7 39.gxf6† Sxf6 40.Txd6!** er enda verre) **39.fxe5** med gevinststilling - løperparet og e-bonden avgjør raskt. Og

så: 36...h6 0-1

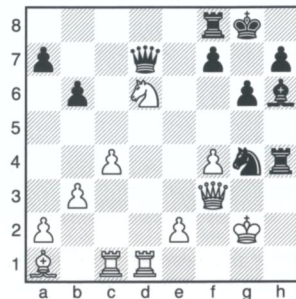
Hæ? Det som skjedde er veldig vanskelig å forklare helt. Jeg tapte på tid. Jeg satt i over 7 minutter uten å merke at motstanderen min hadde trukket. Etter en liten tur for å sjekke de andre stillingene, kom jeg tilbake og begynte å lure på hvorfor motstanderen min kunne spille ...g5 nå. De nye digitale klokkene er helt stille, og uten noe skrikende klart tegn som signaliserer når det er din tur. Men går det an ikke å skjønne at stillingen har forandret seg?

Rust er en ting... Dette var uten tvil mitt dumme tap i en lang og ujevn karriere, men når man blir gammel nok, kan man lett bli forbløffet av sånne teknologiske, nyoppfunnet dingser som digitale sjakklokker. For noen år siden ville jeg ha sluttet å spille sjakk etter en slik prestasjon, men siden jeg har sluttet å spille sjakk, klarte jeg å glemme dette etter bare noen få hodestrell mot veggen.

Dagen etter måtte de norske lagene spille mot hverandre, en forferdelig frustrerende

situasjon, synes jeg. Men av og til reiser man til Hellas og får naboer som motstandere. Asker forsvarte tittelen 4-2, men det var jevnere enn som så. Toppduellen:

Knut Harald Storland (2282)
Jonathan Tisdall (2492)

Hvit har opplagt bekymringer med kongestillingen, men sort må handle raskt. **24...Se3† 25.Dxe3 Dg4† 26.Kf1 Th1† 27.Kf2 Th2† 28.Ke1 28.Kf1 Lxf4 29.Df3 Dxf3†** er enkelt og greit: **30.exf3 Lxc1 31.Se4 (31.Txc1? Th1†) 31...Lb2. 28...Lxf4 29.Df3 Dg1† 30.Df1 Txe2† (31.Kxe2 De3 matt.)** Jeg hadde ikke merket at

30...Dg3† var mulig da jeg først regnet ut kombinasjonen. Men når man kan oppnå det samme resultat med stil... Det som var tilfredsstillende for meg, var at dette var dagen etter Quinn-partiet. **0-1**

Turneringen utviklet seg i kjent stil, med seier over de under oss og tap mot de over. Resultatet for Asker synes jeg er «godkjent» - ingen ydmykende tap, og lagene som "skulle" slås ble slått. Jeg vet ikke helt hvordan Randaberg så på sin prestasjon, men de så alltid ut til å nyte livet.

Til slutt må jeg nevne Magnus Carlsen, som ble Asker's toppscorer (4½/7) selv om han ble skadet underveis (fotball-uhell!). Hans spill er allerede oppsiktsvekkende modent, og jeg var kanskje enda mer imponert over hans forbløffende sinnsro. Han kan nå langt - veldig langt.

● **Jonathan Tisdall**

Mer info: www.venizelia.gr

MAGNUS fusser framover

Magnus Carlsen og far Henrik ville gjenta fjorårets kjempesuksess i Tyskland og bestemte seg derfor for å dra tilbake til den store internasjonale turneringen i Bad Wiessee, denne gangen som de eneste norske deltakerne. Og for en turnering det skulle bli for Magnus!

At fortsatt ikke 11-årige Magnus skulle gjøre sin hittil sterkeste turnering og ende opp med en fantastisk 2334-prestasjon er imponerende, men for de som vet hva gutten er i stand til ikke overraskende. Etter knallsterke prestasjoner i Bergen Chess International og under EM for lag på Kreta har han vist hva han er i stand til. Magnus gjorde det ikke spesielt bra under NM for juniorlag mot mye svakere

motstand, men etter dette vil nok hans uoffisielle rating på 2070 gjøre et kraftig byks. Ingen tvil om at Magnus foretrekker sterk motstand, og jo bedre motstand er, jo bedre spiller han.

Magnus gjorde imponerende resultater i nesten hver eneste runde. Remiser mot FM-ene Kummerow (2307) og Wachinger (2234) og Braun (2203), seire mot Horther (2347), Daurer (2260) og Vacaulik (2192) gav Magnus 5½ poeng og en knallsterk 114. plass blant de 512 deltakerne. Far Henrik måtte se seg kraftig slått med sine 4 poeng, men det skulle da bare mangle!

Turneringen hadde over 30 stormestere og blant disse var det topprangerte og tidligere viseverdensmester Akopian som stakk av med seieren på samme poengsum som et par andre stormestere.

Magnus Øen Carlsen (2072)
Heinrich Horther (2347)
Fransk, C07

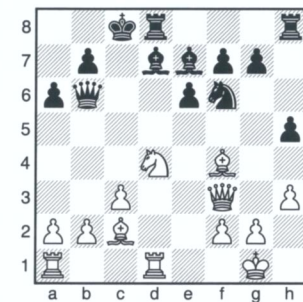
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.exd5 Dxd5 5.Sgf3 cxd4 6.Lc4 Dd8 6...Dd6 er mykje vanlegare, men dronninga plar hamne på c7 til slutt. **7.0-0 a6 8.Sb3 Sc6 9.Sbxd4 Sxd4 10.Sxd4 Dc7 11.Lb3 Ld7 12.Df3 Sf6?** Dette sjablommessige utviklingstrekket er roten til problema til svart resten av partiet. Det var livsviktig å ta kontroll over b8-h2-diagonalen med **12...Ld6. 13.Lf4! Db6 14.c3 Lc5?! 15.Le5 Le7** Svart har verkeleg inga lukke med seg når det gjeld svartfeltsløparen! **16.Lc2!?** Eit sleipt trekk som skremmer svart til å gjera lang rokade - noko som er livsfarleg! Svart burde ha vore kald og rokert kort i staden for. Det kan sjå ut som om kvit truar mykje, men eg ser ikkje nokon direkte måte for kvit å gjera åtak på. **16...0-0-0?! 17.Tfd1 h5 18.h3 Th6?** Eit

Bad Wiessee

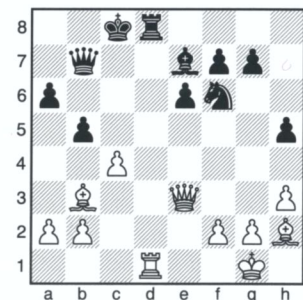
27. oktober-4. november

1. GM Vladimir Koplan, Armenia 7½/9
2. GM Vladimir Baklan, Ukraina 7½
3. GM Alexander Shabalov, USA 7½
4. GM Michal Krasenkov, Polen 7½
114. Magnus Carlsen, Asker 5½
328. Henrik Carlsen, Asker 4
- 512 deltakere

ubegripeleg trekk. **19.Lf4 Thh8**

20.Lh2! No ser vi kor viktig det var at kvit fekk kontroll over h2-b8-diagonalen. Dronninga skal inn framfor løparen, noko som ikkje blir makeleg for svart... **20...Lc6 21.Sxc6 Dxc6 22.Dg3?! 22.Df4** er betre. Svart må jo spela **22...Sd7** og då heng det jo på **23.La4!** Svart blir tvungen til å spela **23...b5**, noko som gjer det mykje enklare å opne tårmlinjer med til dømes a4 eller c4. **23...b5 24.Lb3 Lf6 25.Td6 Db7 26.De3 Le7 27.Tdd1 Sf6 28.c4! Txd1† 29.Txd1 Td8 30.Tc1!** Sjølv sagt er både **30.cxb5** eller **30.Txd8†** klart betre for kvit, men ved å behalde et tårn blir åtaket til kvit umogleg å stå imot. **30...b4 31.La4 Se4**

32.c5! No bryt stillinga til svart saman. «Alt» blir trua. **32...Dd5 33.Df4** Diagonalen igjen! **33...e5 34.Df5† Kb8 35.Lb3 Dd2 36.Lxe5† Ka7 37.Td1** og svart fekk nok. Eg er utruleg imponert av korleis Magnus held fast i den førremonen han fekk allereie i trekk 12. Etter det gav han eigentleg ikkje motstanderen sin ein sjanse. **1-0**

● **TJS**

Partikkommentarar: SB

Foto: Alon Shulman, Israel

En skadet Magnus Carlsen (til venstre) møter en kvinnelig motstander i Europacupen for lag.

SØRLENDINGENES hule

“Gå oppover bakken til du blir trøtt, eller hvis du er i god form, gå noen hundre meter til du kommer til Ragna Nielsens vei 22, trykk på ringeklokken der det står Førland.”

Slik lyder instruksjonene for å finne frem til Østlandsseriens minste hjemmebane. Følger du dem kommer du til professors Førlands hule på Tonsenhagen og 1. divisjons mest egenartede klubb, "Selskabet av Osloemigrerte SørlandsSjakkspillere", eller SOSS til daglig. Knut Bøckman har pådratt seg klubbens vrede ved å klage på at navnet blir forvekslet med OSS. Nå er klubben med det rare navnet klar for debut i 1.divisjon.

Trangt

Opprykket skaper også uventede problemer. Selv etter at stuebordet er kastet ut og rommet fylt opp med sjakkbrett, blir det bare plass til fem bord på stuen til Førland. Siden førstedivisjon krever seks spillere er det siste bordet flyttet inn til krydderhyllene på kjøkkenet.

Bjarte Leer-Salvesen er klubbens elite-spiller og førstebord. Han har fått vindusplassen og best utsikt over tv-en. I tillegg kan han snurre noen runder på globusen ved siden av, hvis han skulle kjede seg mellom trekkene. Per Oscar Andersen og Bror Danke har fått plassen ved bokhyllen. Her kan de velge å titte i Pax leksikon og Bob Dylans tekster.

– Du må passe på å skrive om bankelydene, sier yngstemann Leer-Salve-

Og mellom trekkene rekker Bjarte Leer-Salvesen noen runder på globusen...

sen (lilleputt i SOSS-sammenheng). Fra tid til annen blir nemlig konsentrasjonen avbrutt av banking i veggene. Naboen holder på å pusse opp!

Storbyjungel

SOSS har sin opprinnelse blant austegder, nærmere bestemt spillere fra Arendal, Risør og Gjerstad med Tor Egil Førland i spissen. Målet er definert som å "ta oss av villfarne sjakkspillende sørlandinger som er alene i storbyjungelsen". Virkelig fart på seriesjakklaget ble det imidlertid først da Bjarte Leer-Salvesen og Bjørnar Byklum fra vestfylket kom flyttende til Oslo. De to var også sterkt delaktig i fjorårets opprykk. I år har laget som mål å komme foran Follo, 1911 og ASKO II,

men som Leer-Salvesen sier:

– Vi vil bli sjeleglade for en åttendeplass.

Ryktene vil også ha det til at kravene til sørlandsk statsborgerskap er svekket etter opprykket. Spillere med løsere tilknytning til Sørlandet og områder der omkring skal ha fått tilbud om medlemskap for å styrke laget.

– Du vet, det er vanskelig å definere hva som egentlig er Sørlandet. Anders (Forberg, tredjebordsspiller) kommer for eksempel fra Kragerø. Det er jo ikke helt Sørlandet, det... Rekrutteringen av sørlandinger er forresten dårlig, den neste blir Geir Sune Tallaksen. Men det blir ikke før om noen år.

Berg-og-dal-bane

– Det går litt opp og ned med SOSS, sier Bjarte Leer-Salvesen etter et par timers spill av første runde. Da holder laget fremdeles stand mot Nordstrand, selv om Presten (Årstein Justnes) mangler fra lagoppstillingen. Åpningsteori er ikke lagets styrke. Jevnlig sjakktrening er også et stykke unna, selv om klubben møtes

omtrent hver tredje uke, kan Leer-Salvesen fortelle. Da står det på programmet lynsjakk og seriesjakkforberedelser.

– Østlandsserien er hovedaktiviteten vår. Det siste klubbmesterskapet var for fem år siden.

Den første seriesjakkhelgen er viktig for sørlandingen. Nordstrand og ASKO 2 er overkommelig motstand. Spesielt når de vet at topplagene står i kø de neste rundene. Nordstrand har havnet midt på tabellen de siste årene, og er tippet en femte- eller sjetteplass også i år. Riktignok har de mistet sin eneste tittelholder, GM Jonathan Tisdall, til Asker. Men han har uansett vært passiv i det siste.

I timen før tidskontrollen går det raskt nedover med SOSS. Det brutale møtet med førstedivisjon ender med 0-6.

– Vi spilte bare dårlig, forklarer førstebordsspilleren. – Vi kan ikke klage på uttellingen heller. Vi hadde nesten uttelling i overkant. Med null poeng blir vel det litt vanskelig, men...

Bergen kommer etter

Sørlandingen har ikke fått lov til å ha monopol på etniske østlandsrielag. Nå kommer bergenserne etter og stiller som Bergens 4 i tredjedivisjon. Med sterke navn som brødrene Gabrielsen, Stein Arild Aarland og Eilif Skodvin blir de storfavoritter til opprykk, selv om første runde endte med en knepen seier 2½-1½. Så gjenstår det å se om de vil omdøpe klubben til noe mer kreativt. Tør vi foreslå BOSS (Bergensere i Oslos SjakkSelskap)?

Første seier

Nederlaget varer ikke lenge: Neste dag venter ASKO, og sørlandingen får sjansen til en etterlengtet revansj fra gårdsdagens nullresultat. Toppbordene møter som ventet enklere motstand og det ender med 3-0 på den øverste halvparten, bokført "junioravdelingen" Leer-Salvesen, Byklum og Forberg. Da gjør det ikke noe at de mer erfarne bare raker sammen én seier på sine tre partier, SOSS kan bokføre sin første seier i toppdivisjonen. Etter første helgen holder de målsetningen; syvendeplass foran 1911, ASKO 2 og Follo.

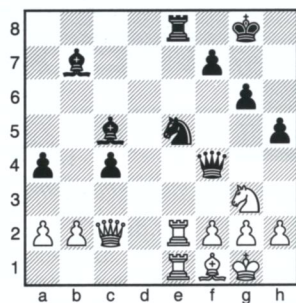
Den kan bli vanskelig å forsvare i de neste par rundene. Da venter Seriefavorittene Asker og Porsgrunn.

● HAN

Jan Sjørgjerd, Nordstrand (t.v.) og Bjarte Zachariassen, SOSS stoler neppe på rådet på tavlen; "Go and follow your heart and you'll be fine at the end of the line". På veggen finnes også Bob Dylan og båten 'Yola' fra Lillesand.

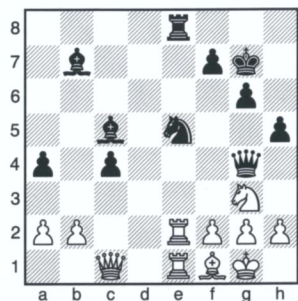

(18...c4 19.Dc2 Sd7 20.e4!) 19.e4 d4 20.Lc4! Etter teksttrekket har hvits tårnpar vanskelig for å finne meningsfylte oppgaver, mens svart gleder seg over sitt sterke løperpar. Dog - en kvalitet er en kvalitet... **16.Lxf8 Lxf8 17.Le2 a5 18.Sd2 a4 19.Lf3 De6 20.Te1 Sd7 21.e4** Etter omhyggelige forberedelser kommer dette fremstøtet som gir svart et ubehagelig valg: Skal han tillate at hvit åpner linjer for tårnene, eller skal han gå fra seg feltet c4 med 21...d4? **21...Se5 22.Le2?** Her må 22.exd5 Sxf3† 23.Sxf3 Dxd5 24.Dc4 være det enkleste. Løperparet er ikke i nærheten av å kompensere kvaliteten og de svake bøndene på dronningfløyen. **22...Lh6 23.Tcd1 dxe4** Spasskij viser nå sin evne til å få liv i brikkene: **24.Sxe4 Df5 25.Lf1 Lf8! 26.De2 Te8 27.Sg3 27.Sd6 Lxd6 28.Txd6 Sf3† 29.Dxf3 Lxf3 30.Txe8† Kg7 31.gxf3 Dg5†** med remis. **27...Df4 28.Dc2 h5 29.Te3 c4 30.Tde1 Lc5** Svart har skaffet seg farlige sjanser, og hvits tryggeste fortsettelse ville nå vært å gå kvaliteten tilbake med 31.Txe5 Txe5 32.Txe5 Dxe5 33.Lxc4 osv. med remis som sannsynlig resultat. Istedet: **31.T3e2**

31...Kg7? Tidsnøden hadde nå begynt å spille en rolle, hvilket forklarer hvorfor Spasskij misser 31...h4! **32.Se4 Sg4 33.Sf6† Dxf6 34.Txe8† Kh7 35.h3 Sxf2** med fryktelig angrep. Også **35.Dd2** fører til en prekær stilling for hvit etter **35...Lxf2† 36.Kh1 Ld4!**. Best for hvit er trolig **32.Sh1!**?, men etter **32...Ld6** med ideen **33.f3 Lc5† 34.Sf2 Sxf3† 35.gxf3 Lf2†!** **32.Dc1** Bør vinne. **32...Dxc1 33.Txc1 Sd3 34.Txe8 Lxf2† 35.Kh1 Sxc1 36.Lxc4** hjelper ikke svart. **32...Dg4??** Tidsnød gjør folk

sinnssyke. Nå henger det på e5...

33.Te4?? og Simen ser det ikke. Istedet gir han kvaliteten tilbake. Kautiske tilstander i analyserommet. Hadde man riktig stilling på

Gjøvik Sjakklubb
75 ÅR
Jubileumsfestival
10-21. august 1983

Runde 3
Dato 14.8.83

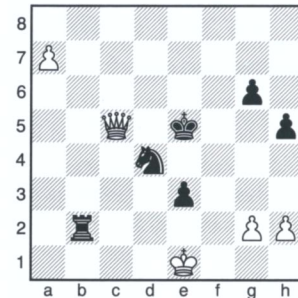
Hvit: Arne Eggen
Svart: Craunus

1	d2-d4	e4-e5	f6-f5	33	De4	Ce4
2	c2-c4	e7-e6		34	Sf6	Qe6
3	Ke1-Kf1	d5-d4		35	Dg5	Cf2
4	Lc1-c3	Cf6-c7		36	Cf4	Cf2
5	Cc1-f4	O-O		37	Rf1	Cf2
6	e2-e3	b7-b6		38	Sf6	Le
7	Ld1-c1	Cf7-c5		39	Dg2	Ke8
8	Cd1-d2	Kf6-d6		40	Cf2	Ke8
9	Ke1-d2	e6-d5		41	De4	Ke8
10	Cf1-d3	Kd8-d7		42	De4	Ke8
11	O-O	Cc8-b7		43	Ke2	Ke8
12	Dd1-c2	g7-g6		44	Ke2	Ke8
13	d4-c5	b6-b5		45	Ke2	Ke8
14	Lh1-d1	Ke8-l8		46	Ke2	Ke8
15	Cf4-h6	Rd7-b6		47	Ke2	Ke8
16	Cd1-f2	Ce7-f8		48	Ke2	Ke8
17	Ce2-e4	af-as		49	Ke2	Ke8
18	Ke1-d2	af-as		50	Ke2	Ke8
19	Ce2-f3	Dd7-g6		51	Ke2	Ke8
20	De1	Ke8		52	Ke2	Ke8
21	De1	Ke8		53	Ke2	Ke8
22	Cc2	Cb6		54	Ke2	Ke8
23	Lcd1	De7		55	Ke2	Ke8
24	Ke1-e4	Df5		56	Ke2	Ke8
25	Cf1	Cf6		57	Ke2	Ke8
26	Cd2	De8		58	Ke2	Ke8
27	Sg3	Df4		59	Ke2	Ke8
28	De2	De8		60	Ke2	Ke8
29	De2	Cf5		61	Ke2	Ke8
30	Ld1	Cc5		62	Ke2	Ke8
31	Ld1	Cc5		63	Ke2	Ke8
32	De1	Cc5		64	Ke2	Ke8

Spasskij glemte å ta med seg noterings-skjemaet da partiet var over.

Sparebanken Vestoppland

demonstrasjonsbrettet? **33...Lxe4 34.Txe4 De6 35.Dg5** Det er stadig ingen fornøyelse å ha svart. Det henger på h5 og e4. **35...f5?** Taper øyeblikkelig, men det finnes neppe noe tilstrekkelig forsvar. **35...f6 36.Sxh5† Kf7 37.Dh6 gxh5 38.Lxc4 Dxc4 39.Txc4 Sxc4 40.Dxh5†** vinner også for hvit. **36.Lxc4! Lxf2† 37.Kf1** I tidsnøden tar Simen ingen unødige sjanser, selv om **37.Kxf2** neppe var særlig farlig. Nå truer hvit både matt og dronningfangst. Svart blir desperat: **37...Lxg3 38.Lxe6 fxe4 39.Dxg3 Txe6 40.Dc3 Kf7** Hengestillingen. Svart er fortapt. Hvits a-bonde er ustoppelig, og sin egen fribonde får han aldri særlig fart på: **41.Dd4 Sg4 42.Dxa4 Se3† 43.Kf2 Sf5 44.Dc4 e3† 45.Ke2 Kf6 46.a4 Td6 47.a5 Td2† 48.Ke1 Kg5 49.Db5 Kf4 50.a6 Sd4 51.Dc4 Ke5 52.a7 Txb2 53.Dc5†**

Og dermed var sensasjonen et faktum. **1-0!**

...som et presserum bør være Eller som den også dyktige danske bulletinredaktøren Svend Novrup oppsummerte:

«Partiet er ikke nogen skønhedsåbenbaring, men det er godt udnyttet af det unge stortalent, og ikke mindst må man beundre, at han på intet tidspunkt syntes at have nerver på. Flot, flot - og hva kommer det ikke til at betyde for dækningen af turneringen i medierna i Norge og i resten af verden.

Desuden har det bragt presserummet i den tilstand, som et presserum bør være i. Fuldt af ivrigt arbeidende journalister, der har travlt med at skildre sensationelt stof, og som skal arbejde til langt ud på natten, mens telefoner og telefax med mer knitrer nyheden af sted. Jo, den sejr betyder noget for norsk skak.»

Simen Agdesteins seier over Boris Spasskij ga utvilsomt den største medie-dekningen som har blitt et sjakkparti til del i Norge. Resultatet ble meldt i Dagsnytt alt ved midnatt, og nesten morgen rakk VG å få på trykk en melding med tittelen SJAKKBOMBE. Lokale Oppland Arbeiderblad hadde et oppslag på nesten en hel side med det flotte bildet av fotograf Morten Hvaal som siden sto i Norsk Sjakklubb og andre steder. I løpet av de neste par dagene var den unge norske sjakk-sensasjonen gjenstand for store artikler og intervju i flere aviser, blant annet i Dagbladet og Aftenposten.

Tross Simens mange flotte resultater er det naturlig å rangere seieren over Spasskij som den største «bragden» hans og naturligvis en av tidenes største nor-

ske sjakkbragder. Da tar vi selvfølgelig høyde for at selve partiet - om enn aldri så begivenhetsrikt og ulidelig spennende for publikum - langt fra er blant de «beste» som Simen Agdestein har levert. Men det var endelig første gang at en nordmann slo en av sjakkens verdensmestere i duell på brettet, og så var det en 16-åring som leverte prestasjonen foran et stort publikum i tidenes hittil sterkeste turnering i Norge. Gjøvik-turneringen ble faktisk den sjetteste i verden i året 1983. Simen ble såvidt jeg vet den yngste spilleren overhodet som hadde slått en av verdensmestere i et turneringsparti.

Ingen falmet stjerne

I ettertid kan det være lett å tenke at Boris Spasskij anno 1983 bare var en fordums falmet stjerne, men det blir feil. Tidligere på året hadde han vunnet stjerne-turneringen i Linares foran regjerende verdensmester Karpov. Etter Gjøvik reiste Spasskij videre til jugoslaviske Niksic der han slo turneringsvinneren Kasparov og tok tredjelassen.

«Kong Boris» gjorde sant nok en blek prestasjon på Gjøvik. Han nøy oppholdet med mange tennisdueller på banene like ved bostedet sitt, men klarte ikke å omsette energien i seirer ved sjakkbrettet. Tross en viss makelighet og ganske mange remiser pleide den russiske bjørnen - som han ble kalt - vanligvis også å trylle fram et antall helpoeng i en turnering. Denne gang gikk det tungt, særlig i starten. Han var nær ved å tape også mot Leif Øgaard i første runde og vant først mot Knut Helmers i niende og siste. Fasit ble dermed 4½ poeng, et stykke bak turneringsvinnerne Adorjan, Browne og Nunn 6 poeng og Miles 5½. Også Simen Agdestein spurtet i siste runde elegant inn til 5 poeng med seier over Lars Karlsson og tok femteplassen. 16-åringen sikret seg dermed IM-tittelen med ett helt poengs margin og kom bare et halvpoeng bak stormesternormen. En slik prestasjon av en norsk skoleungdom vakte fortjent oppsikt.

● Øystein Brekke

Århundredets sjakkbragder

Dette er en omfattende artikkelserie av Øystein Brekke som er publisert rundt juletid hvert år, og som altså presenterer forrige århundrets største norske sjakkbragder.

Her er en oversikt over når tidligere artikler i serien har stått på trykk i Norsk Sjakklubb.

- 1922: Kristiania vant triangelmatchen per telegraf mot Stockholm og København (nr. 7-8/1999)
- 1930: Olaf M. Olsen (Barda) vant over stormester Geza Maroczy fra Ungarn i sjakkolympiaden i Hamburg (nr. 7-8/1999)
- 1939: Ernst Rojahn spilte remis mot J. Capablanca under sjakkolympiaden i Buenos Aires (nr. 7-8/1999)
- 1953: Det norske studentlandslaget gikk til topps i den uoffisielle studentolympiaden i Brussel (nr. 7-8/1999)
- 1959: Svein Johannessen vår første nordiske mester (nr. 5/2000)
- 1966: Da Norge slo USA og gikk til A-finalen (nr. 5/2000)
- 1975/76: Ukjent norsk 15-åring avgjorde junior-EM (nr. 1/2001)
- 1983: Da Simen slo Spasskij (nr. 6/2001)
- ? (kommer i nr. 1/2002)
- 1990/91: Da Rune Djurhuus ble europamester og slo Kramnik (nr. 6/2000)

- Jeg mistet lysten på å spille sjakk

Slik beskriver Martin Østveit den vanskelige perioden etter han fikk vite at det var sendt inn en protest mot resultatet i susterunde-partiet i årets NM.

Der gikk han helt til topps og ble junior-norgesmester. Det gikk over en måned før protesten ble sendt og ytterligere en måned før han fikk se innholdet i protesten.

- For meg var det utrolig at Gunnar Lie, som jeg etter min mening har hatt et godt forhold til, kunne stå bak denne protesten, sier Østveit, og forteller om hvordan det føltes da han flere måneder senere fikk se protesten: - Det var et enormt antiklimaks. Argumentene Lie kom med var ikke beviser for noe som helst. Jeg kan ikke se noen annen hensikt med denne protesten enn å svarte meg og redusere respekten for min NM-tittel.

- Jeg er overbevist om at partiet jeg sendte inn protest på var arrangert, sier Gunnar Lie. Jeg hadde håpet å bli trodd på at dette dreide seg om en kamp mot usportslighet og ukultur, men helheten i protesten min ble delt opp og plukket fra hverandre. Dessuten ble mine motiver trukket i tvil. Jeg understreker at jeg har reagert ut fra en visshet om juks på en konkurransearena, og ikke i skuffelse over at min sønn ikke vant.

I korte trekk er Lie overbevist blant annet fordi Østveit kom 30 minutter for seint til det siste og avgjørende partiet og at han uttalte at han rent sportslig fryktet stikkamp mot Espen Lie. Han hadde heller ikke tid til en stikkamp (da han måtte rekke et fly). Først og fremst mener Gunnar Lie partiforløpet, kombinert med tidsbruken til spillerne, var mistenkelig.

Partiforløpet i 9. runde var slik:

Lars Gunnesdal
Martin Østveit
Siciliansk, B26

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.d3 e5 6.Le3 d6 7.Sf3 Lie finner det mistenkelig at Gunnesdal i partiet Gunnesdal-Stokke i 6. runde spilte 7.Sge2, fulgt av 8.f4. 7...Sd4

8.Dd2? Lh3! Trekket vinner minst kvalitet, og seinere partiet.

Gunnesdal (til høyre) mot Østveit under siste runde av året NM. I bakgrunnen Espen Lie på 2. bord.

Partiet fortsatte 9.0-0 Sxf3+ 10.Lxf3 Lxf1 11.Txf1 Se7 12.Lg2 Tb8 13.Lg5 f6 14.Lh6 0-0 15.Lxg7 Kxg7 16.f4 b5 17.fxe5 fxe5 18.Txf8 Dxf8 19.Lh3 b4 20.Sd5 Sxd5 21.exd5 Df6 22.b3 Tf8 23.Lg2 e4 24.h4 Dd4+ 0-1

- Jeg anser at en del omstendigheter rundt partiet ga rimelig grunn til å be rette vedkommende, det vil si NSF, om å se på saken, uttaler Hans Olav Lahlum. Han sier han har diskutert klagens innhold med Gunnar Lie, gitt råd og kommet med enkelte synspunkter på den, men ikke sett klagen. Lahlum har på grunn

av seinere hendelser sett seg nødt til å trekke seg fra USF-styret. Mer om det kan du lese om på neste side.

Sverre Johnsen, leder i OSSU, har engasjert seg sterkt i saken og forsvart Østveit. - Ingen av Lies argumenter kvalifiserer som bevis, det er faktisk knapt noe som kan kalles indisier, sier han. - Faren for at folk skulle tro på disse ryktene var overhengende i og med at Lie og Lahlum er av de personene i sjakk-Norge som nyter mest respekt, sier Østveit.

Alle punktene i protesten ble 16.10. enstemmig avvist av NSF's sentralstyre etter innstilling fra Morten Sand. Konklusjonen var som følger:

Protesten tas ikke til følge, og gir heller ikke grunnlag for disiplinær-forføyninger overfor spillerne.

Morten Sand er advokat av yrke, og som Norges FIDE-delegat jobbet han også med den tidligere omtalte Crisan-saka. Reglementsutvalget (RU), sjakkens høyesterett, er ikke ferdig med å behandle anken i det sjakkbladet går i trykken. Forbunds-president Hugo Parr ønsker ikke å kommentere saka før RU har ferdigbehandlet den.

Gunnar Lie er kritisk til NSF's behandling av saka: - NSF har tydeligvis ingen erfaring med behandling av slike saker, og gjorde flere bommerter innledningsvis. Jeg ønsket blant annet å sende ut kopier av klagen til de involverte, men fikk beskjed om at klagen ikke måtte viderefremmes.

- Sentralstyret opptrådte nølende og amatørmessig, sier Hans Olav Lahlum. - Jeg var selv overrasket over at de klagen gjaldt ikke straks av NSF ble gjort kjent med innholdet i klagen. Så langt jeg kjenner til er det også vanlig praksis i idrettsens verden at slike saker behandles svært raskt, og at både anklagene og kjennelse er offentlige. Det er mitt inntrykk at behandlingsmåten som ble valgt forverret saken ytterligere for alle direkte og indirekte impliserte parter.

● VH

Lahlum går av som turneringssjef

Det er blitt følgen av en lengre tids konflikt. Lahlum fant det ikke lenger mulig å bli styre som bastant sto på at avgjørelsen om å fjerne han som lagleder var riktig. Styret i Ungdommens Sjakkforbund (USF) ville ikke imøtekomme Lahlums krav om at styret «beklager deres vedtak om firelandskampen måtte ha fått ovenfor spillere og andre impliserte.»

Konflikten ble utløst av at USF ei uke før Firelandskampen 5.-7. oktober sendte ut en meget forvirrende beskjed til de norske spillerne. Der sto det bare at USF hadde valgt å skifte lagleder til Firelandskampen, samtidig som de oppfordra alle til å spille.

Lahlum var som USF's turneringssjef med i planlegginga av arrangementet fra begynnelsen av, i og med at det skulle foregå på hjemmebane. Dessuten var han lang tid i forveien påtenkt rollen som lagleder for både jente- og blandingslaget.

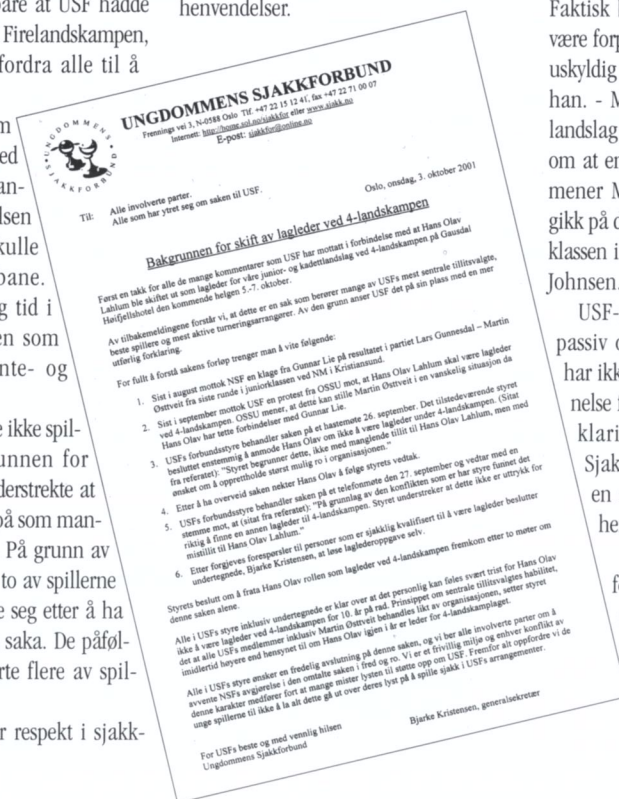
USF's beskjed fortalte ikke spillerne noe om bakgrunnen for laglederskiftet, men understreket at vedtaket ikke måtte ses på som manglende tillit til Lahlum. På grunn av laglederskiftet valgte så to av spillerne to døgn senere å trekke seg etter å ha tenkt grundig gjennom saka. De påfølgende dagene protesterte flere av spillerne mot avgjørelsen.

- Lahlum nyter stor respekt i sjakk-

Norge, spesielt blant ungdommene, sier Martin Østveit, og fortsetter: - At de støttet han var sannsynligvis en kombinasjon av uvitenhet om saken, og en naturlig reaksjon på at en kamerat tilsynelatende ble urettferdig behandlet. OSSU-leder Sverre Johnsen sier det hører med i bildet at to landslagsspillere (i tillegg til Østveit) henvendte seg til USF for å få en annen lagleder enn Lahlum. Riktignok stilte den ene av disse av andre grunner ikke opp i landskampen.

Spillerne slapp å være uvitende særlig lenge. To dager før firelandskampen sendte USF ut et nytt brev til spillerne for å forklare saka. Der skriver generalsekretær Bjarke Kristensen blant annet at dette ikke var uttrykk for mistillit til Hans Olav Lahlum.

- Dette viser at styret var på tynn is, og selv forsto det. Den utvidede begrunnelsen gjorde ikke akkurat saken klarere eller bedre! sier Gunnar Lie. Martin Østveit og OSSU-leder Sverre Johnsen mener det var uheldig at dette skulle bli en offentlig sak, men at de tror det var nødvendig for å besvare diverse spørsmål og henvendelser.

- Slik situasjonen har utviklet seg finner jeg det fornuftig at forbundsstyrets flertall nå går ut med en videre begrunnelse av vedtaket om å avsette meg som lagleder, skreiv Hans Olav Lahlum noen timer senere i en kommentar pr. e-post til alle spillerne, og fortsetter: - Dette er ikke en av sakene jeg skulle ønske jeg hadde håndtert annerledes, og jeg avviser at min handlemåte var uriktig. Han var rådgiver for Gunnar Lie, som sendte protesten mot Martin Østveit (se forrige side).

- Jeg er således ikke formell part i saken, og i høyden «indirekte part» gjennom min kontakt med klageren, sier han videre. Lahlums prinsipielle syn er at styret enten måtte mene han hadde gjort noe klanderverdig i forbindelse med saken og kreve forføyninger i USF, eller i motsatt fall, hvis de mener han ikke hadde gjort klanderverdig, latt ham få fortsette som planlagt også i forhold til arbeidet som lagleder. - Det vil være både min rett og plikt, mener han.

Sverre Johnsen er uenig: - USF's turneringssjef (og leder i UK) bør ikke være engasjert i saker mot sine spillere. Faktisk bør han som følge av sine verv være forpliktet til å anse en anklaget som uskyldig inntil det motsatte er bevist, sier han. - Man kan ikke være trener for et landslag hvis man er personlig overbevist om at en av ens egne spillere er korrupt, mener Martin Østveit. - Lahlum unngikk på demonstrativt vis å omtale junior-klassen i Lahlums sjakkmåned, sier Sverre Johnsen.

USF-styret har valgt å forholde seg passiv ovenfor de fleste reaksjoner, og har ikke offentlig kommet med begrunnelse for sitt standpunkt (utover ei forklaring til spillerne 3.10.). Norsk Sjakkblad har fåfengt bedt om å få en mer utførlig forklaring, og blitt henvist til møtereferater.

For møtereferater og mer informasjon om saka, se ei samleside om «Konflikten Lahlum-USF» på Bergens SK's hjemmeside, http://home.online.no/~eirirku/lahlum_usf.htm

● VH

Norsk Internett Sjakkklubb (NIS) inviterer til offisielt Norgesmesterskap i hurtigsjakk online

Tidspunkt: 27. desember 2001,
Gruppespill kl. 1100-1700
Finale kl. 2000-2200

Spillested: Internett Chess Club
www.chessclub.com

7 runder, betenkningstid: 15 10
Finale med de 8 beste fra innledende runder,
finalen spilles som cup

Startavgift: **kr 30**
(+100% etter påmeldingsfrist)
Innbetales på konto 1594 53 47578
senest 20. desember

Påmelding:
Turneringsleder Tarjei J. Svensen
e-post tarjeijs@online.no
Kasserer Svein Erik Lurdalen
e-post elurdale@online.no

Klasseinndeling:
Miniputt (født 1990 eller senere)
Lilleputt (født 1988 eller senere)
Kadett (født 1985 eller senere)
Junior (født 1981 eller senere)
Ungdom (født 1985 eller senere)

Premiering:
1. premie i alle klasser:
Saitek Barracuda sjakkcomputer
(verdi kr 1290)

Deltagerpremie til alle spillere!

Tidspunkt: 28. desember 2001
Gruppespill kl. 1100-1700
Finale kl. 2000-2200

Spillested: Internett Chess Club
www.chessclub.com

7 runder, betenkningstid: 15 10
Finale med de 8 beste fra innledende runder,
finalen spilles som cup

Startavgift: **kr 60**
(+100% etter påmeldingsfrist)
Innbetales på konto 1594 53 47578
senest 20. desember

Påmelding:
Turneringsleder Tarjei J. Svensen
e-post tarjeijs@online.no
Kasserer Svein Erik Lurdalen
e-post elurdale@online.no

Klasseinndeling:
Klasse ME (rating 2000+)
Klasse 1 (rating 1750-1999)
Klasse 2 (rating 1500-1749)
Klasse 3 (rating 1250-1499)
Klasse 4 (rating 1000-1249)
Klasse 5 (rating 0-999)

Premiering (v/ 100 deltakere):
Kr 3000-1000-500-500
til de fire beste i finalen
Kr 1000 til vinnerne av klasse 1, 2, 3, 4 og 5
Totalt 10.000 kr i premiefond

Premiesponsorer

Norsk Internett Sjakkklubb

Norsk Internett Sjakkklubb ble stiftet 30. august i år, etter at sentralstyret i NSF hadde satt ned et utvalg for å kartlegge sjakk på Internett. Utvalget består av generalsekretær Bjarke Kristensen, og sentralsyrets varamedlemmer Roaul Abrahamsen og Svein Erik Lurdalen.

Utvalget fant raskt ut at man ønsket en klubb på nettet, som skulle være et samlingspunkt hvor man kunne spille sjakk, ha ulike former for undervisning, samt muligheter for simultaner etc. Spille plattformen var et av de store spørsmålene og ICC (Internett Chess Club) ble valgt som "klubblokale" ut 2002.

Hva får du så som medlem av NIS?

Man blir medlem av Norges Sjakkforbund, og får dermed alle de godene dette medfører. Som for eksempel Norsk Sjakkblad og mulighet for å spille i sjakkturneringer i NSF's regi. I tillegg får man 1 år medlemskap hos Internett Chess Club.

NIS har 4 forskjellige medlemskategorier:

1. De som ønsker å være hovedmedlem i NIS.
2. De som ønsker å være bimedlem av NIS.
3. De som ønsker å være hovedmedlem av NIS, og allerede er medlem av ICC.
4. De som ønsker å være bimedlem av NIS, og allerede er medlem av ICC.

Medlemskontingent NIS	1	2	3	4
Voksen	640	500	200	40
Student over 20 år*	480	375	150	30
Junior	320	250	100	20
Lilleputt	290	220	70	10

* Studenter må sende inn kopi av studiebevis.
Medlemskontingenten betales til Norsk Internett Sjakkklubb, Dyrgravvn. 13B, 3617 Kongsberg, kontonummer 1594 53 47578. Merk innbetalingen med hvilket medlemskap du ønsker.

Hva skjer på klubbkveldene til NIS?

Søndag er klubbkvelden til NIS. Terminlisten har sine faste punkter ut år 2002.

First sunday hver måned, så vil en GM/IM være invitert. Vedkommende vil enten holde undervisning, spille simultan eller kommentere live fra turneringer.

Last sunday vil det bli avholdt klubbmesterskap for NIS.

De andre klubbkveldene vil bli fylt med andre forskjellige aktiviteter. **Vel møtt!**

For mer informasjon ta kontakt med NIS sitt styre:

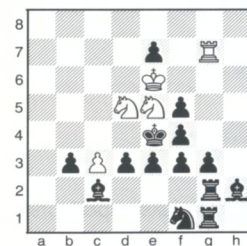
Fomann:	Roaul Abramsen	ingunn.marton@rembra.no
Turneringsleder:	Tarjei J. Svensen	tarjeijs@online.no
Kasserer:	Svein Erik Lurdalen	elurdale@online.no
Sekretær:	Bjarke Kristensen	bjark@online.no
Styremedlem:	Victor Hansen	victorh@online.no

Logokonkurranse

Vinneren får en Fritz 7. Send ditt forslag til sjakkfor@online.no

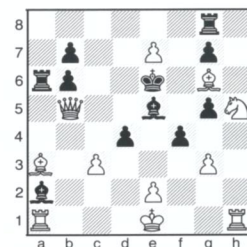

247. Espen Backe
Holmestrand
Die Schwalbe 1980

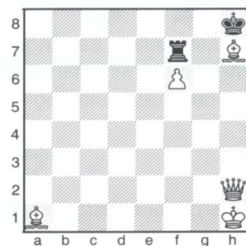
Matt i tre trekk.

251. Godal og van Dijk
Lillehammer/Bergen
Schach-Echo 1972

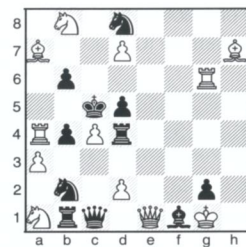
Matt i tre trekk.

248. Hans Petter Bie
Høvik
Dagbladet 1976

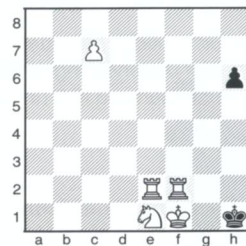
Matt i to trekk.

252. Karl Skogsenden
LINDAS
1.pr., Nynorsk Vekeblad 1952

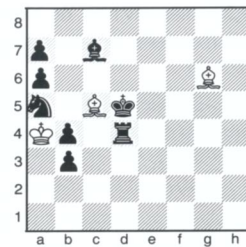
Matt i to trekk.

249. Vemund Blomkvist
Oslo
Die Schwalbes 180.T.T. 1999

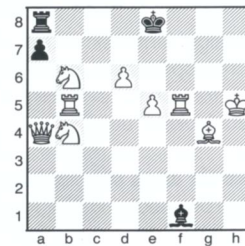
Selvmatt i 7 trekk.

253. Arne Vik
Dokka
Korr., Stella Polaris 1967

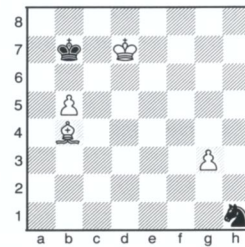
Hjelpematt i tre trekk. To svar.

250. Jørgen Børner
Bergen
3. pr., Die Schwalbes T.T. 1978

Matt i to trekk.

254. J. H. Ulrichsen
Trondheim
Tidskrift för Schack 1970

Hvit vinner.

Løserturneringen

Mester for år 2000 ble Vemund Blomkvist. Premie er avsendt!

Løsninger

Oppgavene i dette nummeret omfatter komposisjoner av nålevende norske problemforfattere.

247 (Backe): Prøvespill: 1.Sf7? d2!, 1.Te7? e2!, 1.Sd7? f2!. Derfor forplanen **1.Th7!** truer 2.Th4, 3.Txf4♠. Nå kommer vederleggingene etter prøvespillene som varianter. 1.-Td2 2.Sf7! - 3.Sf5♠, 1.-Te2 2.Txe7! - 3.Sf6♠, 1.-Tf2 2.Sd7! - 3.Sc5♠. Tema: 3 x Seeberger, logisk framstilt!

248 (Bie): **1.Le5!** med

trekktvang. 1. - Te7 2.fxe7♠, 1. - Txf6 2.Lxg6♠, 1. - Tg7 2.fxg7♠, 1. - Txh7 2.f7♠. Tema: 4 modellmatter i miniatyr!

249 (Blomkvist): **1.Sd3!** h5 2.Te1 h4 3.Tfe2 h3 4.Sf2♠ Kh2 5.c8D Kg3 6.Dg4♠ Kh2 7.Dg2♠ hxg2♠. Tema: Hvits to tårn og hvits springer bytter plass!

250 (Børner): Forsøk: 1.Sc4? truer 2.Tb8♠, 1. - 0-0-0 2.Tf8♠. Dette strander på 1. - Tc8! Løsning: **1.Sd7!** truer 2.Tf8♠. 1. - 0-0-0 2.Tb8♠. Oppgaven er tatt inn i Fide-Album.

251 (Godal/Dijk): **1.e4!** truer 2.e8D♠ Txe8 3.Dxe8♠. 1. - dxe4 e.p. 2.0-0 Td8 3.exd8S♠, 1. - fxe4

e.p. 2.0-0 Txf8 3.exf8S♠. Dobbel Valladao-task, oppgave som viser bondeforvandling, en passant-slag og rokade!

252 (Skogsenden): **1.Txb6** truer 2.Tc6♠. 1. - Dxc4 2.De7♠, 1. - Txc4 2.Sb3♠, 1. - Lxc4 2.axb4♠, 1. - Sxc4 2.Sa6♠, 1. - dxc4 Ta5♠. 5(!) Stocchi-blokkader! Inntatt i Fide-Album!

253 (Vik): Løsning 1 (svart nevnt først): **1.Kc6** Lb6 2.Td7 Ka5 3.Ld6 Le4♠. Løsning 2: **1.Te4** Lh5 2.Te6 Kb4 3.Le5 Lf3♠. Ekko-modellmatter!

254 (Ulrichsen): **1.g4!** Sf2 2.g5 Sh3 3.g6 Sf4 4.g7 Sh5 5.g8S! Kb6 6.Ld6 Kb5 7.Le5 Kc4 8.Ke6 Kd3

9.Kf5 Ke3 10.Kg4 Ke4! 11.Lb2 Sf4 12.Sf6♠ Ke3 13.Lc1♠ og hvit vinner! Ulrichsen er fremste norske ekspert på studier!

Korrigerings

av side 19 i nr. 4. Oppgave 245 er laget av Vemund Blomkvist og skal ha fordringen selvmatt i elleve trekk! Oppgave 246 er laget av Nils Adrian Bakke og skal ha fordringen matt i tre trekk!

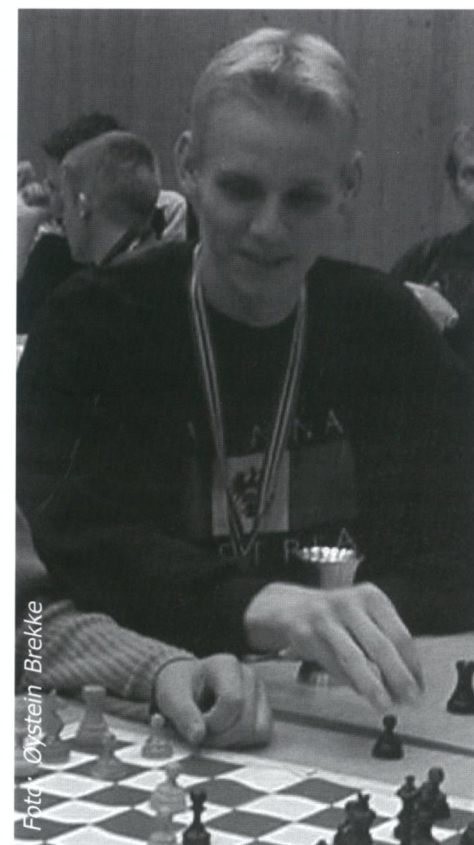
● **Nils Adrian Bakke**
Problemredaktør

første graden

BARNAS EGET

SJAKKBLAD

Nr. 6 2001 - 25. årgang - Organ for Ungdommens Sjakkforbund

Carl Fredrik Ekeberg (17)

Bærumsgutten ble beste norske i VM for Spania, laget hans tok bronse i NM for juniorlag og han spilte på Norges 2. bord i Firelandskampen.

Les om:

- VM for ungdom side 2
- NM for juniorlag side 4
- Firelandskampen side 6

DEI ELDSTE gjorde det best

Berre Carl Fredrik Ekeberg klarte målsettinga på 5½ poeng og 50%, men alle dei andre var fint samla mellom 4 og 5 poeng. Laila Viestad med rating på 1401 gjorde ein ratingprestasjon på 1934 mot 8 FIDE-rata jenter.

av Per Blikra
(reiseleiar uke 1)
Partikommentarer:
Carl Fredrik Ekeberg

Foto: Leif Geertsen (far til Benjamin Skjoldan)

NORDEN UNDER PALMENE: Nordiske deltakere, reiseledere og foreldre samlet seg til fotografering under palmene. Fra venstre: **Sverige:** Anders Ebenfelt (far til Sara), Anna Ahlfors (mor til Kezli Ong), Drazen Dragicevic, Hans Tikkanen, Kezli Ong, Sara Ebenfelt (foran), Maria Karlsson (bak), Sara Karlquist, stormester Stellan Brynell (lagleder) og Bosse Lindberg (med kruset hår). **Norge:** Rannveig Blikra Veia, Laila Viestad, Carl Frederik Ekeberg, Marte Egeland, Askild Bryn Øivind Ekeberg (lagleder i uke 2 og far til Carl Fredrik). **Danmark:** Tom Skovgaard (lagleder), Per Andreasen (sjefstrener), Miriam Olsen, Christian Kyndel Pedersen, Peter Skovgaard, Nikolaj Mikkelsen, Jakob Vang Glud, Benjamin Skjoldan, Bjarke Andreasen, Dorte Skjoldan (mor til Benjamin) og Davor Palo.

2 FØRSTERADEN

Det er fjerde året på rad at VM for ungdom blir arrangert i Oropesa Del Mar. I år var det 843 deltakarar fordelt på 10 klassar. Om lag 1500-2000 foreldre, trenarar, arrangørar og reiseleiarar kombinerte sjakk med sol og varme, bading, dansing og gamle og nye venner. Oropesa Del Mar er ei turistmaskin i utkanten av ein liten by tre timar sør for Barcelona.

Noreg stilte med hobbyspelende foreldre som lagleiarar til VM, og ingen trenarar. Begge lagleiarane ser nok at ein god trenar med på laget ville ha inspirert dei fleste av deltakarane våre til betre spel og fleire poeng. Til samanlikning stilte Danmark med to lagleiarar

med 2200-2300 i rating, Sverige hadde med stormester Stellan Brynell til sine 7 deltakarar.

Den første halvdel av turneringa var dårlegast for oss norske. Spesielt gutane kom seint i gang, men kviledagen og lagleiaraskiftet såg ut til å ha gjort underverk.

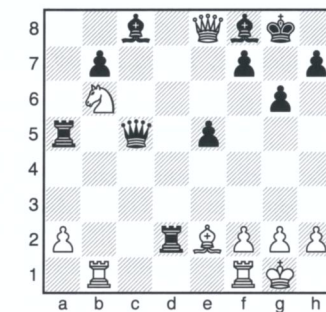
I fjor spelte dei VM med "vanleg" tenketid. I år følgte dei FIDEs nye og kortare tenketid. Spelarane 90 minutt på heile partiet og 30 sekund tillegg for kvart trekk. Eit parti på 40 trekk kan altså maksimalt vara 1 time og 50 minutt per spelar, tilsvarende 2 timar per spelar på 60 trekk.

Carl Fredrik Ekeberg sleit i første halvdel mot urata spelarar, men spelte seg stort opp og seier seg fornøgd med sine 5½ poeng. Motstandarane hans var i gjennomsnitt som han sjølv.

Carl Fredrik Ekeberg (2181)
Christian K. Pedersen (2280)
Kongeindisk, E97

Dette partiet ble spilt dagen etter fridagen, og jeg visste at danskene hadde forberedt seg på engelsk i mange timer. Jeg hadde vært på fotballkamp i Barcelona, så jeg så over kongeindisk like før runden. Derfor spilte jeg **1.d4 Sf6** Dansken flyttet med en gang, men jeg visste at jeg hadde et psykologisk overtak siden de mange timene med forberedelser var bortkastet. **2.c4 d6 3.Sf3** Jeg unngikk **3.Sc3** på grunn av **3...e5**, som jeg ikke hadde forberedt noe mot. **3...g6 4.Sc3 Lg7 5.e4 0-0 6.Le2 e5 7.0-0 Sc6 8.d5 Se7 9.b4** Dette er Bayonett-angrepet. **9...c6!**? Pedersen sa at dette er populært nå for tiden. Jeg hadde aldri møtt dette før, bortsett fra et par ganger på ICC. Jeg måtte altså tenke selv etter dette. **10.Tb1** Poenget med dette trekket er å kunne spille **a3** etter **a5** samtidig som **b-linjen** kan bli åpen for tårnet. **10...Se8 10...a5 11.a3 axb4 12.axb4** er muligens bedre. Svart har åpnet **a-linjen** for tårnet og er nå klar til å spille mot hvits sentrum som i partiet. Svart kan kanskje prøve **10...Sh5** eller **10...cxd5** her, noe som er mer aktivt. **11.c5!**? Jeg følte jeg måtte straffe svart for å spille litt passivt og det mest direkte var å bryte gjennom i sentrum. **11...cxd5 11...f5?** gir hvit fordel i alle varianter: **12.dxc6 Sxc6** (Ikke

12...bxc6?! 13.Lc4+ Kh8 14.Sg5.) 13.Db3+ Kh8 14.Lg5 Dd7 15.Tfd1. 12.Sxd5 12.exd5 a5 13.a3 axb4 14.axb4 gir hvit fordel. 12...Sxd5 13.exd5 Etter **13.Dxd5? Sf6** har svart utliknet. **13...De7?!** Som vi senere skal se blir dronningen stående ukomfortabelt i samme linje som tårnet. **14.La3 a5 15.cxd6?! 15.Da4!** er sterkere. **15...Sxd6 16.Sd2 Td8** Etter **16...Lf5!** **17.Tc1 b5!** er stillingen lik. **17.bxa5** Nå har hvit fordel. **17...Dd7** Hvit truet **18.Sc4**. Dronningen måtte flytte. **18.Lxd6 Dxd6 19.Sc4 Dc5 20.Da4 Lf8 21.Db5 21.Tb5** er i følge Fritz klar fordel hvit. Jeg ville bytte av dronninger for å sikre vinsten. **21...Txd5** Svarts eneste forsøk. **22.Sb6 Txa5 23.De8** Dette fungerer selv uten at det er sjakk. Nå henger både tårn og løper. **23...Td2**

24.Lc4! Retter blikket mot **f7**. **Le6 25.Lxe6 fxe6 26.Dxe6+ Kg7 27.Sc4 Dd5** Etter **27...Taxa2 28.Txb7+ Kh6** er ikke seieren langt unna. **28.Dxd5 Taxd5 29.Sxd2 Txd2 30.Txb7+ Kh6** Nå er resten enkelt. Svart ga opp etter ytterligere 43 trekk. **1-0**

Laila Viestad kunne aldersmessig deltatt i jenter under 16 år, men fylte Norge si kvote i klassen

under 18. Ho møtte åtte jenter med FIDE-rating, og tok 2½ poeng mot desse. Dette gjer ein ratingprestasjonen på 1934, og er nok god inspirasjon for Laila.

Jentene var nok dei som mest merka den nye tenketida, spesielt mista Marte Egeland poeng i tidsnøden. Marte fekk til slutt 4 poeng, men kunne lett fått fleire med litt meir tid og flaks. Rannveig Blikra Veia begynte bra, vann første parti, og låg lenge på over 50%. Dette gjorde at ho møtte mange gode motstandarar. Ho enda til slutt med 4½ poeng.

Askild Bryn spelte godt i første parti og stod til klar remis i eit fastlåst tårnsluttspill mot ein motstandar med 2289 i rating, men gikk feil med kongen og tapte. Men Askild avslutta med 4 av 5 poeng!

VM for ungdom
Oropesa Del Mar, Spania,
23. oktober-2. november

Gutar under 18 år
1. GM Dmitri Jakovenko, Russland 9/11
47. Carl Fredrik Ekeberg, Asker 5½
76 deltakarar

Gutar under 14 år
1. Victor Erdos, Ungarn 9
75. Askild Bryn, Lillehammer 5
104 deltakarar

Jenter under 18 år
1. Sopia Gvetadze, Georgia 10
37. Laila Viestad, Hauge 5
55 deltakarar

Jenter under 16 år
1. Nana Dzagoitze, Georgia 9
63 Marte Egeland, Sandnes 4
76 deltakarar

Jenter under 14 år
1. Salome Melia, Georgia 9½
56. Rannveig Blikra Veia, Stavanger 4½
76 deltakarar

førsteraden

Medlemsblad for Ungdommens Sjakkforbund

Redaktør: Victor Hansen, Frennings vei 3, 0588 Oslo
tlf. 22 22 44 71, mobil 957 99 891, e-post: victorh@online.no
Trykk: Allservice A/S, Stavanger

Stoff til nr. 1 bør være mottatt innen mandag 29. desember.

FØRSTERADEN 3

BRATTÅS

norgesmester

Bergens snublet rett før målstreken, og dermed kunne topprangerte Brattås for første gang dra hjem som Norges beste juniorlag. Men i år, som i fjor, var turneringen preget av store og små overraskelser.

av Brede
A. Kvisvik
Partikomentarar:
Stellan Brynell

Det var mange som allerede etter 4. runde tok det for gitt at Bergens skulle vinne siden de hadde slått Bærum, Brattås og NTG på rekke og rad. Dermed var det bare OSS 1 igjen som kunne stoppe

Foto: Øivind Ekeberg

Vinnerlaget Brattås vant NM for juniorlag. Fra venstre Joachim Berg-Jensen (tilbake!), Geir Sune Tallaksen, lagleder Kjetil Lie, Aleksander Angeltveit, Espen Lie og Bertil Svendsen

NM for juniorlag Bærum, 12.-14. oktober

1. Brattås 10 lagpoeng (19 ind.)
Geir Sune Tallaksen 4½/6, Espen Lie 4/6, Bertil Svendsen 5½/6, Joachim Berg-Jensen ¾, Andreas Angeltveit 2/2
2. Bergens 10 (16½)
Daniel Hersvik 6/6, Harald Borchgrevink 4½/6, Anita Hersvik 2½/6, Tarjei J. Svensen 3½/6
3. Bærum 8 (18½)
Carl Fredrik Ekeberg 4½/6, Magnus Carlsen 4/6, Brede A. Kvisvik 6/6, Lars Gunnesdal 4/6
4. NTG 8 (16)
Nikolas Mellem 4/6, Michel Sterk 5/6, Ståle Sending 2/4, Frode Ryan Lund 2/4, Håkon Haugsrud 3/4
5. OSS 1 8 (15)
Martin Østtveit 3/6, Tage R. Nielsen 2/5, Amund Teigum 3½/5, Inge Skrondal 3/4, Daniel J. Kovachev 3½/4
6. Modum 6 (11½)
- 7-8. OSS 2 6 (11)
- 7-8. Drammens 6 (11)
9. Hauge 5 (12½)
- 10-11. 1911 2 5 (10½)
- 10-11. Sørum 5 (10½)
12. OSS 3 5 (9½)
13. 1911 1 5 (8)
14. Nordstrand 1 4 (10)
15. OSS 4 4 (9½)
16. Nordstrand 2 1 (3)

bergenserne. Lite tydet på at de skulle gjøre det, for Bergens hadde i gjennomsnitt nesten 400 ratingpoeng mer enn OSS 1. Men Oslo-laget spilte strålende. Det hjalp lite at Daniel Hersvik fortsatte sin marsj mot seks strake(!) på førstebord, for sluttresultatet ble overraskende 3-1 til OSS 1. Brattås takket for tilliten og knuste Modum 4-0 i siste runde. Lite hjalp det da at Bergens slo OSS 2, for Brattås var i en klasse for seg når det gjaldt individuelle poeng. OSS 1 tapte for NTG, og dermed glapp bronseplassen til arrangørklubben Bærum.

Før siste runde var det veldig spennende i tetstriden. Bergens, Brattås og OSS 1 hadde alle 8 lagpoeng, men bare Bergens hadde møtt alle forhånds-favorittene. Bak denne trioen lå

Bærum, Modum, NTG og OSS 2 på 6 lagpoeng. Derfor ventet alle at Brattås skulle få bryne seg mot Bærum i siste runde, og protestene lot ikke vente på seg da Brattås var satt opp mot Modum. Dette frarøvet selvfølgelig Bergens og OSS 1 sjansene til å gå forbi Brattås som bare trengte å vinne 2½-1½ for å sikre NM-tittelen.

Protestene før den avgjørende runden var så mange og sterke at turneringsleder Bjørn Haveland måtte forhøre seg hos to internasjonale dommere før runden kunne starte. Også de mente at rundeoppsettet var riktig, og dermed var protestene til ingen nytte. Poenget var at parene ble satt sammen på grunnlag av lagpoeng og deretter farge, ikke individuelle poeng. Protestene gikk ut på at siden

Bærum hadde mange flere individuelle poeng enn Modum, burde de møte Brattås. Men i så fall hadde man veket fra prosedyren i tidligere runder, og det ville ikke turneringsledelsen gjøre.

Det var flere unge talenter som stod fram i NM-helga. Line Holen tok for eksempel 4 av 6 på sistebord for Sørum, og slo sterke spillere som Frode Ryan Lund og Synnøve Snarheim. Nordstrands Håkon Astrup slo blant andre Stefan Randjelovic og spilte remis mot Anita Hersvik. Mer etablerte spillere som Inge Skrondal og Daniel J. Kovachev spilte også veldig bra på OSS1 med henholdsvis 3 av 4 og 3½ av 4 mot sterk motstand.

Carl Fredrik Ekeberg (2146)
Daniel Hersvik (2245)
Engelsk, A20

1.c4 f5 2.g3 Sf6 3.Lg2 e5 4.d4 exd4 5.Dxd4 Sc6 6.De3+ De7 6...Le7 er vanlegare. 7.Sc3 Dxe3 8.Lxe3 Lb4 9.Tc1 Her ser 9.Ld2 ut som eit flott alternativ. Då står nok kvit litt betre. 9...Se4 No blir kvit tvungen til å gi opp løparparet fordi han sjølvsagt ikkje vil ha ein dobbelbonde i c-linja. 10.Ld2 Å gi bort den andre løparen med 10.Lxe4 er òg tenkjeleg. Svart kan få problem

Paragrafen det var strid om

§5 i turneringsreglementet for NM for juniorlag sa: "Mesterskapet spilles etter den gyldige versjonen av NSFs monradssystem. Rundeoppsettet skal skje etter lagpoeng, med individuelle poeng tellende før startnummer." Dette var diffust, og presiserte ikke hva som mentes med poenggruppe. Mange mente at lagets lagpoeng og individuelle poeng burde stå til grunn for tilde-linga av poenggruppe, mens den vanlige praksisen i mange år har vært at bare lagpoeng legges til grunn. Det er nå kommet en presisering av reglene som gjør slutt på denne praksisen.

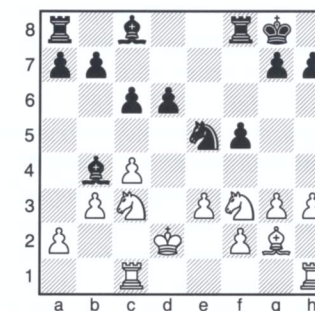
• VH

Foto: Bjarke Kristensen

Daniel Hersvik viste ingen nåde. Han vant alle de seks partia!

med e-bonden 10...Sxd2 11.Kxd2 Se5 12.b3 c6 13.h3 0-0 14.Sf3 d6 15.e3

15...Sd7! Det verka som om springaren stod godt på e5, men kva gjorde han eigentleg der? No er han på veg til e4 i staden for. Der kan han valde større problem for kvit. 16.Ke2 Sc5 17.Thd1 a5 18.Sb1 Kvit skal sjølvsagt ikkje gi seg inn på

! Lokallaga i OSU arrangerte klubbmesterskap 20. oktober. Blant annet hadde SK1911U 61 deltakere og Norstrand SKU 49 deltakere. • VH

! I Tromsø mesterskapet 2.-4. november gikk tre russere til topps. Beste tromsøværing ble Øyvind Laukens med 8 av 11 poeng. 11 deltakere. • VH

! Torgeir Teigum ble beste nordmann i Manhjem Open i Göteborg i Sverige 1.-4. november. I tillegg deltok Mads Ribe, Håkon Astrup, Xiang Yi Kong og Thomas Børstad. • VH

! Det blir nasjonal jentesamling i Vikersund som en del av festivalen der i romjula. Mer om romjuls-festivalen kan du lese om i annonse i Norsk Sjakkblad nr. 5. • VH

Firelandskamp ØDELAGT av indre strid

Ei uke før firelandskampen fikk spillerne på det norske laget sjokkbekjeden om at USF-styret ønsket en annen lagleder en Hans Olav Lahlum. Det førte til mange protester og et rekordsvakt og splitta norsk lag. Utgangspunktet kunne ikke ha vært verre.

av Victor Hansen
Partikkommentarar:
Stellan Brynell

Mer om denne konflikten kan du derimot lese om i Norsk Sjakkblad på side 4. Denne artikkelen skal derfor dreie seg om det sportslige, som heller ikke var noe å rope hurra for. Da Norges guttelag i 1. runde tapte 8-2 for Danmark, trodde mange at dette var en tangering av det største tapet noensinne i firelandskampens historie.

En slapp derimot å lure lenge på det, da Norge i siste runde likegodt tapte 9½-½ for svenskene og fjernet all tvil om hvilket tap som er størst og verst. Det er en mager trøst at vi klarte å slå finnene 7-3, for 9½ poeng på 30 partier betyr at hver spiller fikk under 1 poeng (av 3) i snitt.

Jentelaget imponerte heller ikke, men der var det riktig nok jevnt til det aller siste. Der ble det aller siste partiet helt avgjørende og nervene sto i høyspenn. Dessverre for Norge 1 endte det med svensk seier og dermed også lagseier. Norge 1 endte dermed

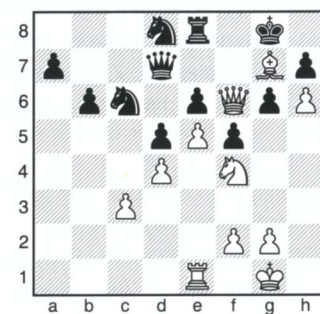
på 3. plass, mens Norges andrelag ble en flopp med ett skarve individuelt poeng. Laget ble hastet fram i siste liten fordi Danmark trakk laget på kort varsel.

Da laga ikke presterte godt nok, var det i hvert fall godt at vi fikk noen gode enkeltprestasjoner. Silje Bjerke fikk som eneste norske spiller fullt hus, og Øystein Bøyum Fossum slo en danske med 600 mer i rating.

Katarzyna Toma (2192)
Silje Bjerke (2071)
Fransk, C18

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Dc7 Dette litt uvanlege trekket har sine poeng. Svart får raskt trykk i c-linja og viss kvit speler... 7.Dg4 kan svart gardere g-bonden med... 7...f5 8.Dg3 8.Dh5+ g6 9.Dd1 for å svekkje dei svarte felta er eit interessant alternativ. 8...cxd4 9.cxd4 Se7 10.Ld2 Dette reknast for å vera best. Riktig dårleg er 10.Dxg7? Tg8 11.Dxh7 Dc3+ og svart vinn. 10...0-0 11.Ld3 b6 12.Se2 La6 Denne manøveren for å bytte løparar er typisk for varianten. Ved å bytte løparane får svart spel i c-linja og kan dessutan nytte ut c4-feltet. At e6-bonden blir litt svak, er prisen svart får betale. 13.Sf4 Dd7 14.Lxa6 Kasparov har spelt 14.h4. Kanskje er det eit prov på at det er det beste trekket? 14...Sxa6 15.h4 Sb8 Bjerke har gjort lekasa si. I 1998 spelte ho 15...Kh8, men fekk problem etter 16.h5 Tf7 17.Sg6+!. 16.h5 Sbc6 17.h6 g6 18.Se2 Tac8 19.Lg5 Kf7 20.c3 Sa5 Kvit vil nytte ut dei svake felta rundt kongen til svart, men det er ikkje lett å skape noko konkret. Samstundes byrjar svart å få i gang motspelet sitt på dronningfløya. Eg er sjølv ein stor tilhengar av fransk og liker alleie

stillinga til svart betre, men det finst sikkert mange som ikkje er samde. 21.a4?! Her blir bonden enno svakare. 21...Tc4! Kanskje hadde kvit rekna med at berre springaren kunne gå hit. 22.0-0 Txa4 23.Txa4 Dxa4 24.Sf4 Dd7 25.Lf6 Sac6?! Svart har vunne ein bonde, men no synest eg at ho byrjar spela litt vel passivt. Ei oppstilling med springaren på c4 og tårnet på c8 følgt av eit avansement av a-bonden ser naturleg ut. Viss kvit prøver å gjera åtak på samme måten som i partiet, trur eg at svart klarer seg bra med 25...Sc4 26.Lg7 Tc8 27.Dh4 Sg8! 26.Lg7 Te8 27.Dh4 Sd8 28.Df6+ Kg8 29.Te1 No har kvit god kompensasjon for bonden. Svart har vanskar med å røre seg. 29...Sec6 Svart føler seg tvungen til å gi ein bonde for å få dronninga over i forsvaret. Varianten 29...a5 30.Tb1 b5 31.Txb5! Dxb5 32.Lh8 med matt på g7 er eit døme på problemet til svart.

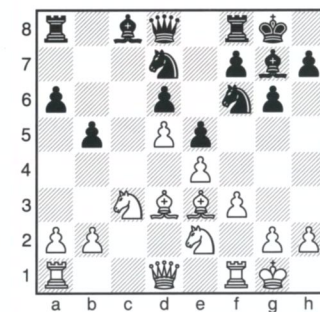

30.Sxg6! Df7 30...hxg6?? 31.Dxg6 følgt av 32.h7+ er ideen til kvit. 31.Sf4 Dxf6 32.Lxf6 Kf7 Eit interessant sluttspel har oppstått. Det er livsviktig for kvit å få i gang spel på kongefløya føre svart rekk å få i gang a-bonden. Kanskje skulle ho ha forsøkt f4 følgt av g4. 33.Lg7 Sb8 34.Sh5 Sd7 35.Kh2 Sc6 36.Sf4 b5 37.Ta1 a5 38.Sh3 a4 39.Tb1 Sa7 40.Sf4 Tb8 Svart har gjort framsteg medan kvit berre har hoppa fram og tilbake (tidsnød?). Løparen er heilt utafør spelet, noko

kvit no innser. Derfor forsøker ho gjera noko på kongefløta, men det er for seint. 41.g4 fxg4 42.Kg3 Sc6 43.Sd3 Se7 44.Kxg4 Sf5 45.Sf4 a3 46.Ta1 Ta8 47.Ta2 Sb6 48.Kg5 Sc4 Svart har stilt seg opp perfekt. Springarane står fantastisk på c4 og f5 og bonden har komme heilt til a3. Svart står til vinst. 49.Se2 Tg8 50.Sg3 Sxg7 51.hxg7 Txxg7+ 52.Kh4 Kg6 53.Sh5 Tb7 54.Kg4 b4 55.Sf4+ Kf7 56.cxb4 Txb4 57.Ta1 Tb2 58.Kg3 a2 59.Sd3? Tb3 0-1

Øystein Bøyum Fossum (1590)
Christian K. Pedersen (2280)
Kongeindisk, E88

1.c4 g6 2.Sc3 Lg7 3.d4 Sf6 4.e4 d6 5.f3 Sämisch-varianten er eit av kvits meir aggressive alternativ mot kongeindisk. 5...c6 6.Ld3 a6 7.Sge2 Sbd7 8.Le3 e5 9.d5 cxd5 10.cxd5 0-0 11.0-0 b5 Etter litt trekkomkasting har vi kome fram til ei kjent stilling. Eg synest kvit ser ut til å stå betre. Han har alleie ei ope linje på dronningfløya å spela i, og har dessutan sjansen til å gjera åtak på svarts bønder med eit passande a2-a4, medan motspelet til svart på kongefløya (f7-f5) enno ikkje har komme i gang. Då eg søkte på stillinga i mi (litt uaktuelle) database vart mistrunadene mine stadfesta. Kvit har den knusande statistikken tolv vinster, to remisar og ingen tap!

12.b4! Blokkerer b-bonden føre den blir angripen med a2-a4 og tar c5-

feltet for svarts springar. 12...Sh5 13.Db3 13.Dd2 for å kontrollere f4, ser naturlegare ut. 13...Tb8 14.Tfc1 f5 15.a4 Sf4 16.Sxf4 exf4 17.Lf2 Kanskje hadde mellomtrekket La7 føre ein går tilbake til f2 vore litt forstyrrende for svart. 17...fxe4?! Etter partiet meinte den danske lagleiaren at dette var dårleg og at svart burde ha spelt 17...Se5. Dette er kanskje riktig, men eg trur svarts største feil er at han ikkje slår på a4. Da hadde tårnet på b8 vorte aktivisert og bondesvekkingane på a6 og b4 tatt ut kvarandre. No blir kvit tillate bytte på b5 i staden for, noko som gir kvit både dei opne linjene og spel mot ein svak svart b5-bonde. 18.Lxe4 Se5?! 18...bxa4 hadde vore betre. 19.axb5! axb5 20.Se2 Dg5 21.h4 Df6 22.Sd4 Kh8 23.Ta7 Kvit har manøvrert springaren til eit fint felt og er no på veg inn med tårna. Svart rår seg til å gi ein bonde for å skape litt motspel. 23...Sc4!? 24.Sxb5! Sd2 25.Dd3 Db2 26.Tcc7 Tf7! Eit smart trekk av svart i ein desperat situasjon. 27.Ld4! Ideen til svart var 27.Txf7 Dc1+ 28.Kh2 Sf1+. Kvit må ofre dronninga på f1 for å ikkje bli matt. Kanskje kan han vinne sjølv etter det, men partifortsetjinga er mykje tryggare. 27...Lxd4+ 28.Dxd4+ Dxd4+ 29.Sxd4 Txc7 30.Txc7 Med meirbonde og aktive offiserar er sluttspellet lett vunne. 30...La6 31.Sc6 Ta8 32.Ta7 Txa7 33.Sxa7 Kg7 34.b5 Lb7 35.Sc6 Sc4 36.Kf2 Kf6 37.Ke2 La8 38.Kd3 Sa3 39.b6 Sb5 40.Sa5 Ke7 41.b7 1-0

Firelandskampen
Gausdal, 5.-7. oktober

Gutter:
1. Sverige 5 (21½)
2. Danmark 5 (19)
3. Norge 2 (9½)
4. Finland 0 (10)

Jenter:
1. Polen 6 (13½)
2. Sverige 4 (11)
3. Norge 1 2 (10½)
4. Norge 2 0 (1)

KM for ungdom

Oslo

Klasse A: Kristian Trygstad, Oslo
Klasse B: Amund Teigum, Oslo
Klasse C: Inge S. Skrondal, Oslo
Klasse D: Stefan Randjelovic, Nordstrand
Klasse E: Jon Ludvig Hammer, Oslo
Klasse F: Kai Inge Esbensen, 1911
Klasse G: Jardar Haugland, Stjernen
Klasse H: Bendik B Øybø, 1911
I alt 126 deltakere

Østfold

Klasse C: Geir Andersen, Moss
Klasse D: Fredrik Grundekjøen, Fredrikstrand
Klasse E: Jonatan M. Andersen, Åvangen
Klasse F: Kenneth Kaspersen, Saltnes
Klasse G: Simen Mørde, Moss
I alt 46 deltakere

Telemark

Klasse A: Kjetil A. Lie, Brattås
Klasse B: Hans M. Kristensen, Brattås
Klasse C: Olav Nikolai Breivik, Brattås
Klasse D: Torodd Helgesen, Kjørbekehøgda
Klasse E: Martin Johannessen, Kragerø
Klasse F: Morgan Amundsen, Kragerø
Klasse G: Lars Kristian Eskilt, Brattås
I alt 53 deltakere

Hordaland

Klasse A: Kristian Sørensen, Fana
Klasse C: Nikolai Riise, Fana
Klasse D: Magnus K Tande, Masfjorden
Klasse E: Hilde L Rasmussen, Vandaskog
Klasse F: Sveinung T Mjanger, Masfjorden
Klasse G: Elias Demac, Bergens
I alt 51 deltakere

Buskerud

Klasse A: Kristian Hammervik, Drammen
Klasse B: Stig Atle Paulsen, Modum
Klasse C: Øystein B. Fossum, Drammen
Klasse D: Atle B. Fossum, Drammen
Klasse E: Audun B. Fløtten, Modum
Klasse F: Vegar K. Gandrud, Haugsbygd
Klasse G: Andreas Strand, Modum
I alt 32 deltakere

Rogaland

Tvetydige resultatlister.
I alt 52 deltakere

Akershus

Klasse A: Frode Ryan Lund, NTG
Klasse B: Emil Agdestein, NTG
Klasse C: Brede Hagen, Bærum
Klasse D: Knut Erik Bækkedal, Lørenskog
Klasse E: Eivind Bækkedal, Lørenskog
Klasse F: Einar Agdestein, Asker
Klasse G: Kristoffer Eidem, Asker
I alt 38 deltakere

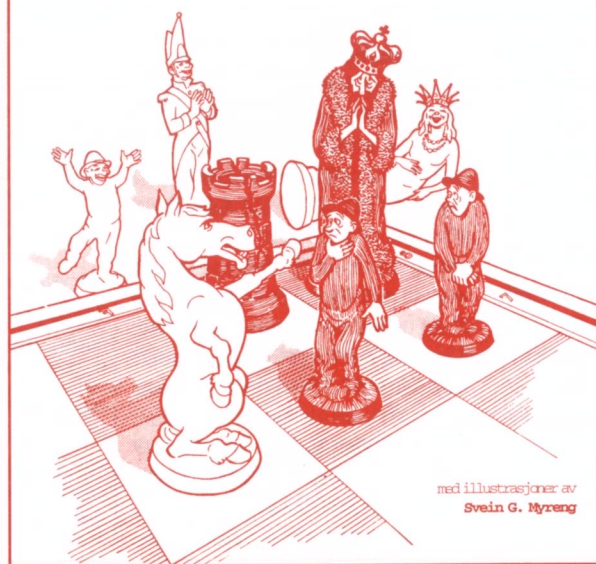
Trøndelag

Klasse A: David Lilleøren, Trondheim (d)
Klasse B: Daniel Rove, Trondheim
Klasse C: Espen A. Jenssen, Trondheim
Klasse D: Anders Buland, Trondheim
Klasse E: Andreas Bursvik, Stjørdal
Klasse F: Nikolas R. Hugsten, Trondheim
Klasse G: Johannes Tømmerås, Trondheim
I alt 44 deltakere

ØYSTEIN SANDE:

Lær å sette SJAKK MATT

2. utgave

I denne klassiker i undervisningsmaterialet fra USF setter Øystein Sande fokus på de helt fundamentale elementer. Her blir lesere med vitebegjær og lyst til å lære mer om sjakk ført gjennom reglene for spillet, brikkenes gangart, og frem til spillets klimaks: "Sjakk Matt".

Selvsagt må mye annet læres før begynneren blir til stormester, men uansett ambisjoner og mål kommer ingen utenom å måtte lære de enkleste spillereglene, heller ikke fremtidens Simen Agdestein-er.

Bok nr. 2005

Pris kr 50,-

Rabatt gis ved innkjøp av større antall til bruk på lokallag. Ta kontakt med Ungdommens Sjakkforbund ved Sjakkkontoret.

La boka ligge
under juletreet!

SJAKKIADEN 2001

«SJAKKIADEN» er en lærerik premie-konkurranse som alle barn og ungdommer inntil 18 år kan delta i. De fleste oppgavene er kanskje litt lettere enn i fjor!

I år får alle under 11 år godkjent løsningen når du har klart to riktige svar. Så trekker vi ut fem vinnere av bokpremier i hvert nummer.

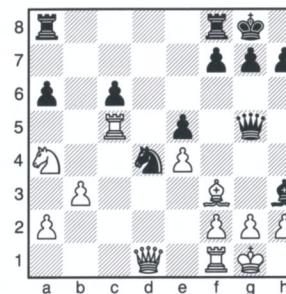
SJAKKIADEN-MESTEREN 2001 trekkes ut blant dem som har levert godkjent løsning minst fire ganger. Vinneren får en pokal og et elektronisk sjakkur eller et fint turneringssett. Fem andre vinner også sammenlagt-premier!

SJAKKIADEN 2001 - del 6:

Oppgave 1:

Hvit trekker
og vinner.

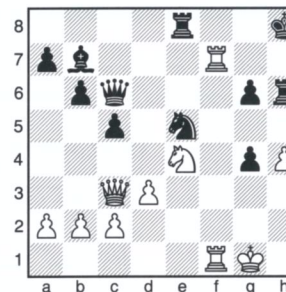
Min løsning:
(Det holder med
første trekk!)

Oppgave 2:

Hvit trekker
og setter matt.

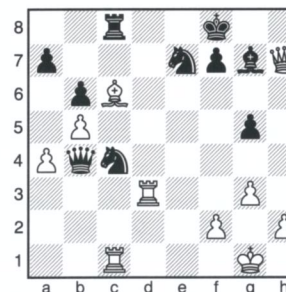
Min løsning:

Oppgave 3:

Hvit trekker
og vinner.

Min løsning:

NB: Det holder å angi hvits første trekk i de riktige løsningene!

Send svar innen 29. desember til:

Førsteraden, Frennings vei 3, 0588 Oslo
eller e-post: victorh@online.no

Det er nok at du skriver riktig løsning på et ark. Du behøver ikke klippe i bladet. SEND INN!

Løsningen er innsendt av:

Navn _____

Adresse _____

Fødselsdato _____

Løsninger og vinnere i del 5:

Riktige løsninger: **Oppgave 1:** 1.Tb7+ Og svart må miste dronninga. **Oppgave 2:** 1.Sxf6+ og matten kommer etter 1...gxf6 2.Dg8#. **Oppgave 3:** 1.La4! Hvis svarts løper ikke dekker forvandlingsfeltet til en randbonde, er det remis så lenge kongen holder seg nede i hjørnet.

Følgende fem får hver sin bokpremie til jul:

Eirik V. Stokke (8 år), 5353 Straume
Fredrik V. Stokke (12 år), 5353 Straume
Andreas Garmannslund (10 år), 5353 Straume
Per Aslak Myraunet (9 år), 7633 Frosta
Magnus A. Jarhnes (10 år), 0172 Oslo
Gratulerer!

Barnas og ungdommens TERMINLISTE fra Ungdommens Sjakkforbund

fra 8. desember

8. desember **Brattås Juleturnering.** BGP/UGP. Brattås USK.
Info: Gunnar Lie, tlf. 35 51 38 57p, 35 93 30 85a, 901 01 827,
e-post: gunnli@online.no
8. desember **Ørsta BGP/UGP III.** Ørsta SL.
Info: Jarl-Arve Sunde, tlf. 70 06 75 26p, e-post: jsunde@nor.packardbell.org
8. desember **Fanas Juleturnering.** BGP/UGP. Fana SKU.
Info: Hans Chr. Riise, tlf. 55 91 29 60p, e-post: hans.christian.riise@kbank.no
8. desember **Kringsjåsjakken.** BGP/UGP. SK av 1911U.
Info: Johs. R. Kjekken, tlf. 22 46 12 06p, e-post: kjekken@senswave.com
27. desember **NM i hurtigsjakk for ungdom Online.** NIS.
30. desember **Modum BGP.** Modum SKU. *Se annonse i Norsk Sjakkblad nr. 5.*
Info: Øystein Brekke, tlf. 481 12 265m, e-post: oeystei@online.no

Våren 2002:

- 1.-3. februar **NM for jenter.** Sørums SKU.
15.-17. februar **Nordisk mesterskap individuelt.** USF.
15.-17. mars **KM for skolelag.** USF-kretsene.
23.-27. april **Det åpne junior-NM. Arrangør søkes.**
26.-28. april **NM for skolelag.** Masfjorden SKU.

USF søker arrangører:

- 23.-27. mars **Det åpne junior-NM.**
26.-28. april **NM for skolelag.** (Datoen kan endres)

Fire bud for arrangører:

- 1) Bare arrangement som det er søkt skriftlig om kommer på terminlista.
- 2) Søknadsfristen er normalt 10 uker før turneringen finner sted.
- 3) Husk å sende ut innbydelser i god tid.
- 4) Husk å sende resultatene raskt til USF, til Førsteraden og til lokalavisa.

Førsteraden ønsker
alle sine lesere ei
riktig god jul
og et godt nytt sjakkår

Bobby Fischer – vi blir ikke kvitt han. Fortsatt bar legenden magneten såpass i orden at det ryker av tastene når det chattes om han på ICC – og det gjør det ustanselig. En nordmann opplevde Bobby på nært hold et utall ganger, både det ensomme og sky vidunderbarnet og den modne (og eksentriske) superstjernen i sitt livs form. Øyvind Weberg fra Ås er mannen, mer kjent som karateguru og tidligere landslagsspiller i håndball, i tillegg til å ha stått for en omfattende trenergjerning innen sistnevnte idrett. Webergs hjertebarne Ås karateklubb fyller i år 25, og selv runder han de 70. Det passer derfor fint om også sjakkmiljøet nå kan gi han den kreditt han fortjener - "cause he's been around"!

En nordmann og Fischer

Buenos Aires, Argentina i året 1970. Hovedgaten er avstengt, for flere av verdens beste stormestere i sjakk har gitt simultan. Ved ett brett skjer det fortsatt noe, der sitter nordmannen Øyvind Weberg og gjør sensasjon: Angrepsgeniet Fischer får ikke betalt for truslene, i stedet råtner Mesterens bondestilling på rot! Men de 19 andre amatørerne har alle bukket under, og den kommende verdensmester kan uhemmet bore blikket i den tapre nordmann. Han kan glemme alt annet enn dette partiet som har blitt så vanskelig. "Play!" roper Bobby Fischer. "Play!"

Seansen i Buenos Aires var ikke det første, men det (foreløpig) siste møtet mellom Bobby Fischer og Øyvind Weberg. Gjennom sitt virke som purser i SAS, var Weberg gjennom 32(!) år fast gjest i New York hver uke/fjortende dag. Her var løpet spikret hver gang: rett til karateklubben - deretter ned på 42nd street eller til Manhattan Chess club for å spille sjakk til klokka 12-01 om natta. Deretter litt søvn på hotellet før han kl. 07 om morgenen entret greenen på New Jersey og golfet i vei til klokka ett. Klokka to tilbaketur til

hotellet, og så bar det atter tilbake over Atlanteren.

Som medlem av Manhattan Chess Club møttes han og ble kjent med store deler av den amerikanske eliten. Der var Benkø, Lombardy, Horowitz, Browne, Bisguier med flere. William Lombardy - prest og sterk stormester - stilte med prestekragen til alle partier, og blir sammen med Horowitz beskrevet som en gentleman. Derimot får Pal Benkø en lite smigrende attest fra vår mann (et eller annet som begynner på "d" og slutter på "sekk" var det visst). Walter Browne satt fast på 42nd street og spilte om penger, og var en utrolig urokråke under partiene. I motsetning til en pjokk som ble medlem av Manhattan Chess Club 12 år gammel, og allerede ett år eldre (i 1956) ble verdensberømt for sitt sjakkspill: Robert James Fischer. Weberg for-

Computeren er den nye konsulenten for Øyvind Webergs Marshall-analyser.

teller: "Som regel spilte han 5\$-partier, tok vekk et tårn og spilte med 1 minutt mot 5 på klokka. Og vi vant aldri noen 5 dollar!" Ikke nok med det: på sitt ene minutt hadde vidunderbarnet også tid til å holde øye med andre brett og slenge forslag på knusende trekk ut i rommet. Men om "bakspilling" ikke er pent, så er dette det verste Weberg kan si om Fischer som sportsmann. Ikke da og ikke siden var det noe å si på hans oppførsel ved

Artikkelforfatter Trond Solem er Folloes lagkaptein og redaksjonen i Follo SFs klubbavis "Sjakkalen". Dette er en omarbeidet utgave av en artikkel i "Sjakkalen" nr 8.

sjakkbrettet (kanskje bortsett fra omtalte simultan!).

Skjebnefellesskap

En svært viktig omstendighet har disse to felles: en oppvekst med minimal omsorg fra foreldre. 14-15 år gammel var situasjonen slik for Bobby: "Han bodde alene på en hybel i Brooklyn. Faren hadde forlatt han og moren ga blaffen da han var 12-13 år gammel". Og: "Han åpnet seg aldri utenom sjakken". Sier Weberg som med *sim* bakgrunn nok ikke hadde altfor vanskelig for å leve seg inn i den en-somme guttens situasjon. "Jeg ble kastet på guttehjem 2-3 år gammel og bodde der i over 10 år. Så det var en tråd mellom oss, selv om han ikke ville være ved det da vi møttes igjen i Buenos Aires.

Løvens brøl

Men om Weberg tapte mang en 5-dollar mot den purunge Bobby, skulle han allikevel få en sjakklig oppreisning mange år senere, og det mot en moden superstormester som brukte året 1970 til å lansere sitt *store* gjennombrudd. Mørke og truende skyer samlet seg på den sovjet-russiske sjakkhimmel, for deres "evige" hegemoni var så absolutt truet. Kunne deres verdensmester Spasski holde stand mot supermannen fra det forhatte Amerika? For det var ikke lenger noen annen i nærheten av Fischers nivå.

Uruguaymester!

Hva bestilte så Øyvind Weberg i Argentina, nesten helt i sør av det amerikanske kontinent? Jo, han befant seg først en åtte måneders tid i nabolandet Uruguay (sannsynligvis verdens mest fotballgale land) hvor han ved siden av jobben selvfølgelig spilte masse sjakk. 6 dager i uka ankom Weberg klubben i Montevideo med følgende hilsen: "Estan jogando la ajedrez por plata?" (Er det her man spiller sjakk om penger?) Uten nøling kom det fra gjengen: "Si Señor Weberg, muchas gracias, ésta noche jogamas por la plata! (Ja, kom señor Weberg, så skal vi ta pengene dine!)

I løpet av tiden her rakk han å bli Uruguaymester i timespartier - og å gi en simultan som ble sendt på uruguayansk TV (et ungdomsprogram).

Men en dag talte Sør-Amerika nok engang med sin urofylte politiske stemme: Et statskupp forårsaker utvisning av alle utlendinger på to timers varsel. Weberg sitter plutselig på hotell i Buenos Aires (rett på andre siden av *Rio del la Plata*) og leser i avisen: "Tonight at St. Martin theatre... skulle Fischer spille stor turnering."

På første benk

"Og hvor satt jeg da? På første benk i St. Martin theatre!" ler Weberg. Som fulgte Fischer med argusøyne under hele turneringen, hvor han så en stor sjakkspiller og perfekt gentleman ved brettet. Dog var Fischers kontante reaksjonsmønster mot forstyrrelser allerede fullt utviklet: "Hvis han så et 'flash' (fotoblitz) på tribunen løp han opp dit, kastet seg over kameraet og dro ut filmen!"

Forsinkelsesgaranti

En dag skulle flere av de deltagende stormestre holde simultanoppvisning, og hovedgaten i Buenos Aires var avstengt til formålet. Hver skulle ha 20 motstandere, og Fischer de 20 øverste. Mot normalt ved simultangivinger foretrakk Fischer å spille begge farger, og to rader med hver sin farge ut mot mesteren var stilt opp. "Jeg var der kl.7-8 om morgenen for å sikre meg førstebordet på den hvite siden mot Fischer. Det skulle begynne kl.11, men jeg sa til arrangørene: Fischer? Glem det, han kommer *ikke* kl.11, han kommer klokka tre!"

Kl.13 var de andre stormestrene ferdig med de fleste av sine partier, men ingen Fischer var å se. Arrangørene kontakter hotellet og sier at nå, nå kommer Fischer straks. Men Weberg - som ikke tok det ille opp å vente en vanlig norsk arbeidsdag - forsikrer igjen: "Garantert - han kommer ikke før klokka tre!" Lignende

replikkvekslinger om og om igjen, mens høytalere opplyser på spansk og engelsk at "Fischer is coming", "Fischer is coming". "Jeg hadde sett Fischer så mange ganger i slike sammenhenger; han sover til klokka to, så er det mat og så kommer han klokka tre."

Og rundt klokka tre kom Fischer, fire timer for seint.

Utrulig, men sant

Han ankom uten å hilse på noen, og skulle til å hamre i vei trekk da han blir tiltalt av en 12-13 år gammel gutt: "Mr. Fischer, husker du den gangen du spilte simultan med meg og jeg spilte hvit..." "Nei, nei avbryter Fischer, du spilte *svart*, du satt på (det og det) bordet, kom så skal jeg vise deg partiet!" Den uforlignelige mester demonstrerer deretter partiet for gutten og viser hvor han kunne spilt bedre. "Yes, yes", får gutten stammet fram

mens klappsalvene hagler fra storøye tilskuere.

Vi vet jo at

veldig gode sjakkspillere har en hukommelse langt over gjennomsnittet, men dette er likevel fantastisk. Fischer skal også med lethet ha demonstrert partiene sine fra lynturneringer han spilte.

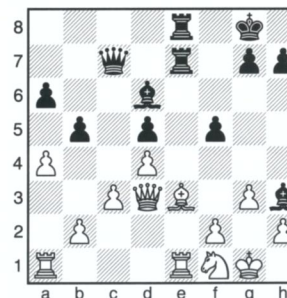
Partiet

Øyvind Weberg
Robert James Fischer
Simultan Buenos Aires 1970

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.0-0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 0-0 8.c3 d5 Som ventet for Weberg blir det Marshall. 9.exd5 Sxd5 10.Sxe5 Sxe5 11.Txe5 c6 12.d4 Ld6 13.Te1 Dc7 Avviker fra det mer normale 13...Dh4. Weberg forteller at han hadde sett Fischer gjøre dette trekket mange ganger i simultan tidligere. 14.g3 Lh3 15.Sd2 Tae8 16.Sf1! Springeren må overhodet ikke finne på å spille modig på f3 - Lg4 medfører umiddelbar beklemthet. På f1 gjør derimot springeren en helt nødvendig innsats med å stive

opp kongestillingen og kontrollere blokadefeltet e3. 16...Te7 17.Le3 Tfe8 18.Dd3 Te4 19.Sd2 På f.eks. 19.a4 ser 19...Lf5 ut som et små-ekkel svar. 19...T4e7 Fischer ser ut til å teste om hvit vil tillate dobbeltslag på e3 og offeret på g3. 20.Sf1 Den nevnte trussel må igjen pareres, men Weberg har nok ingen illusjoner om at Fischer vil godta remis på trekkjentagelse, noe som kanskje er det objektivt beste her. 20...f5?! 21.Lxd5! Et godt tidspunkt å kvitte seg med den sentrale hesten. Samtidig gjøres svarts bønner svake slik at Fischer helst bør få noe ut av initiativet sitt for ikke å bli stående dårligst. 21...cxd5 22.a4!

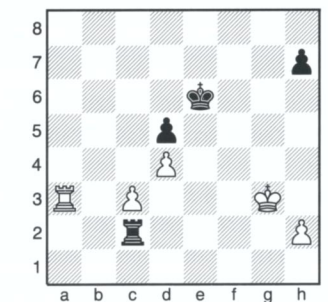

Hvits tur til å slå tilbake. 22...g5? Fischer var jo ikke kjent for å være

skvetten, men dette bondeofferet er ikke berettiget. Med 22. - Dc4! er det større muligheter for å lure hvit. 23.axb5 axb5 24.Dxb5 Nå kan ikke d5 heller dekkes uten at det istedet faller på g5 (24. - Db7 25.Dxb7 Txb7 26.Lxg5), så Fischer skyfler på med det han har igjen. 24...f4 Weberg: "Her begynte dramatikken for publikum - de andre spillerne var mer eller mindre ferdige, og en haug argentinere sto rundt, oppå og ved siden av meg. Da jeg ikke spilte 26.Dxd5+ kom en tirade av spanske kommentarer!" 25.Ld2 Dxd5+! 25...Lxf1 26.Txf1 Weberg: "Selvsagt burde jeg ha slått på d5, men fra nå av var vi alene og da Fischer stod foran meg og ropte 'play' gjorde jeg det sikre. Husk: Fra nå av var resten i lynsjakktempo, og mitt eneste ønske var å overleve med remis." 26...Db7 Fischer må forsøke å redde stumpene i sluttspillet. 27.Dxb7 Txb7 28.gxf4 28.b4 Te2 29.Td1 kan nok spilles, men som sagt: Nå er det lynsjakk - med en utålmodig Fischer som "klokke". 28...Lxf4 29.Lxf4 gxf4 30.Kg2! Et fornuftig valg, for Fischer kunne fort fått til en svindel hvis han hadde fått gjøre f3. Nå er i hvert fall remis sikret. 30...Txb2 31.Kf3 Te4 32.Tg1+ Kf7 33.Ta5 Det er heller ikke helt enkelt

Øyvind Weberg på Filippinene, 1965. Og er det ikke "Campo" Campomanes som fører ordet i bakgrunnen? Jo så sannelig... Fra en sjakkklubb i Manila.

å vinne 33.Ta7+ Ke6 34.Txh7 Tb3! fulgt av Txd4 på enten Tc7 eller Tc1. 33...Tc2 34.Ta3 Rett og slett Txd5 gir bedre vinstjanser. 34...Tee2 35.Tg2 Ke6 36.Kxf4 Txf2+ 37.Txf2 Txf2+ 38.Kg3 Tc2 1/2-1/2

Ikke i sitt aller høfligste humør brød ikke Fischer seg om å tilby, men konkluderte ganske enkelt «draw»! Og mesteren var allerede på vei bort da Weberg får stoppet han for et sekund

med «Sign here, Mr.Fischer!». Og det ivrige publikum kan kaste seg over analysene for å finne ut hvor mye Webergs merbonde var verd. Weberg rekker allikevel å få et glimt av Fischers «interessante» hverdag da en mann tar opp forfølgelsen på stjernen som hastig forlater åstedet. Like etter dukker Fischer opp igjen uten følge, og så tas en ny kurs bort fra spillestedet.

Alaska-champion Weberg

Weberg var utvilsomt en sterk mester-spiller i denne tiden (altså før ratingsystemet ble innført), men dessverre ble det lange pauser fra sjakken for hans del framover. Imidlertid rakk han også å bli noe så eksotisk som "Alaska-champion"! Ved et tidligere opphold i Anchorage hadde han holdt en noe høy profil og lovt å holde simultanoppvisning. Og beskjeden nådde flyet som nærmet seg Alaska: "35 venter på oppvisningen i samfunnshuset i Anchorage." Etter å ha løst denne oppgaven med glans, blir han også Alaska-mester i hurtigsjakk ved å slå Alaskas nest bedste piller! "SAS-employee takes all commerce tonight", er overskriften neste dag i "Alaska Times".

Weberg-varianten

Vi kan heller ikke la være å nevne "Weberg-varianten" i Marshallangrepet, Spansk Åpning! Bare se hvordan det gikk med Walter Browne, som ble en verdensstjerne og på daværende tidspunkt nettopp hadde blitt amerikansk juniormester.

Den livlige Browne satt som vanlig og pratet med andre under partiet. Ved diagram nr. 2 oppdaget han at det begynte å bli knapt med tid, men er uansett nedspilt på stilling etter 32 trekk.

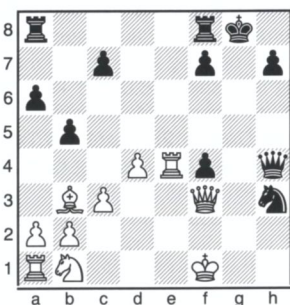
GM Walter Browne
Øyvind Weberg
Lyn, Manhattan Chess Club

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.O-O Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 O-O 8.c3 d5 Marshall-gambiten, som spilles på både høyt og lavt plan også i dag, og aldri ser ut til å gå av mote.

“35 venter på oppvisningen i samfunnshuset i Anchorage”

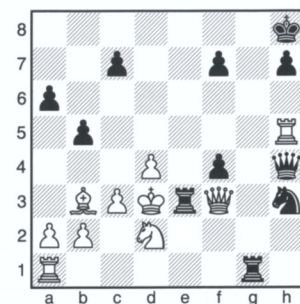
9.exd5 Sxd5

10.Sxe5 Sxe5 11.Txe5 Sf6 Den moderne hovedvarianten er 11. - c6, men kanskje litt blest om Webergs trekk kan få denne eldre hovedvarianten til å seile igjen? 12.d4 Ld6 13.Te1 13.Te2 kan også spilles, men teksttrekket er best ifølge teorien. 13...Sg4 14.h3 14.g3? Sxh2! og hvit går hurtig ned. 14...Dh4 15.Df3 15.hxg4? Dh2† 16.Kf1 Dh1† 17.Ke2 Lg4† 18.Kd3 Dg2 19.Tg1 Lf5† 20.Ke2 Tae8† 21.Le3 Txe3† og vinner. 15...Sxf2 16.Ld2! Følger teoriens anbefaling; Te2 skal kun gi lik stilling. 16...Lxh3! Sterkt, men også det eneste gode trekket her. 17.gxh3 Sxh3† 18.Kf1 g5 19.Te4 Lf4 20.Lxf4 Åpnings-encyclopedia nevner videre her kun 20. - Sxf4 21. Sd2 Tad8 22.Txf4! gxf4 23.Se4 med klar hvit fordel. 20...gxf4!?

Og her er Webergs trekk! Og et trekk i hans ånd: Bondestillingen ødelegges, kongestillingen ødelegges og begge parter kan angripe for full tut! Spekulativt eller virkelig bra? Uansett skummelt. (Vi har i hvert fall ikke gjen-drevet trekket ennå.) Det store poenget er angrepet i g-linja, som vanskelig kan hindres. 21.Sd2 Kh8! 22.Te5 Truer drepende Th5, og svart må gjøre noen forserte trekk. 22...Tg8 23.Th5 Fins det noe bedre? Svarts trusler er skumle: 23.Td1 Tg1† 24.Ke2 Tag8

og angrepet slår igjennom. 23...Tg1† 24.Ke2 Te8† 25.Kd3 Te3†

En hjelpsprø stilling! 26.Kc2 På 26.Dxe3 Sf2† (26. - Dxh5? 27.De8† Tg8 28.De5†) undersøker vi: a) 27.Ke2 Dxh5† 28.Df3 Dxf3† 29.Kxf3 Txa1 og hva er dette?! b) 27.Kc2 fxe3 28.Txh4 Txa1 og hvit må gi offiseren tilbake for e-bonden. c) Som spilt i stampartiet (Uruguay-mesterskapet): 27.Dxf2 Dxf2 28.Txg1 Dxg1 og Webergs svarte brikker vant et langt parti. 26...Dd8! Hvit må midlertidig gi ett tårn. 27.Txh7† Kxh7 28.Dh5† Kg7 29.Txg1† Sxg1 30.Dg4† Tar tilbake og den materielle situasjonen skulle være fin for hvit. Browne får imidlertid ikke sine lette offiserer i spill, om de er aldri så utviklet! 30...Kh6 31.Dxg1 f5 Dette er slutten på et lynparti, så vi lar spørsmålstegegene ligge. Imidlertid er 31...Df6! (truer Dg6†) svært sterkt, og seieren er nær for svart (på stilling også). Hvis f.eks. 32.Df2 så 32...Dg5! med planen 33...Dg3. 32.Df2 Etter 32.Dh1† fulgt av Sf3 kan hvit begynne å røre på seg, og får muligens overtaket. 32...Dg5! 33.Sf1 Th3 34.Ld5 Dh4 Her er det grei vinst med 34. - f3! 35.Lxf3 Df4 36.Sd2 Th2 37.De1 Dxf3, men slikt ser man jo ikke på slutten av et lynparti. 35.Dxh4† Txh4 Og Browne tapte på tid kort etterpå. 0-1

Amerikaneren ber umiddelbart om revansj i Marshall-varianten, for mange stod og så på og æren måtte gjenreises. "Never!", svarte Weberg. Men en annen variant ble det og Browne fikk sin revansj med et spektakulært dronningoffer og påfølgende matt (tidligere publisert i Dagbladet).

• Trond Solem

FORSKJELLEN mellom stormestrene og alle oss andre

Mang en sjakkspiller har nok lurt på hva som gjør at en rett og slett ikke blir bedre. En ser med misunnelige øyne på når stormestere spiller, og kan liksom aldri bli imponert nok over hvor godt de spiller. Men hva gjør dem så gode?

Dette spørsmålet stilte også Ognjen Amidzic seg, og satte like godt i gang et forskningsprosjekt for å finne ut hva som gjør at han ikke er blitt stormester. Sjøl er han fra Bosnia og har lenge hatt rundt 2100 i Elo-rating.

Amidzic og hans team har brukt to år på eksperimentet, og ti anonyme stormestere og ti «amatører» har latt ham få granske

VERDEN

EM for lag ble arrangert i Leon i Spania 6.-15. november. Sverige var det eneste skandinaviske landet som var representert, og de endte på en noe skuffende 15. plass. Evgenij Agrest ble Sveriges toppscorer med 4½ av 8.

EM i Groningen er avlyst. Da påmeldingsfristen gikk ut var det bare 20 påmeldte. Mesterskapet skulle etter planen gå av stabelen 20. desember-3. januar og kvalifisere til VM. På kongressen i september vedtok plutselig FIDE at det ikke skulle være noe VM i 2002, og da

hjernene deres mens de spiller. 148 sonder i ei hette med flytende nitrogen registrerte hvilke deler av hjernen som ble brukt under partienes gang.

Det er interessant å merke seg hva forskerne konkluderte med. Stormestrene brukte langtidshukommelsen omtrent 80% av tida, mens de brukte korttidshukommelsen ca. 20%. Hos de dårligste var det omvendt, mens det for en gjennomsnittlig klubbsspiller var ca. 50-50.

Med det menes at der du og jeg i midtspillet stort sett tenker på å finne det beste trekket, der kjenner stormestrene i mye større grad igjen stillingstyper og partier de tidligere har sett eller spilt.

Dette betyr at fordi korttidshukommelsen har liten kapasitet, er det nødvendig å aktivere langtidshukommelsen for å bli bedre. Men stormestrene kunne ikke forklare hvorfor de spiller så godt sjakk eller hvordan de klarer å huske stillinger i hodet.

langtids-

Hvordan tenker Djurhuus (bildet), Agdestein, Gausel og Tisdall sjakk annerledes enn andre sjakkspillere?

Sjøl om det finnes mange flere amatører enn stormestere, forteller Amidzic at det var vanskeligere å finne amatører til å stille opp på prosjektet. - Mange vil nok slett ikke vite hvorfor de ikke spiller bedre sjakk, antar han.

• VH
Rapporten kan kjøpes på www.nature.com

Kasparov banka det tsjekkiske laget... i simultan! Tsjekkias fire beste spillere fikk totalt 2½/8 mot verdens beste sjakkspiller. Heltene fra Tsjekkia fikk prøve seg to ganger, en med hver farge.

Anslagsvis rundt 600 millioner mennesker verden over kjenner til sjakkreglene. I følge www.onlineworldchess.com er rundt 7 millioner av disse registrert som sjakkspillere i sien lands forbund, mens 283 millioner spiller på Internett.

FRA LAND OG STRAND

I VM for seniorer i Italia 16.-28. oktober deltok seks nordmenn. Erling Kristiansen ble beste norske på en 17. plass med 7½ poeng på 11 runder. Regjerende nordisk seniormester Svein Johannessen fikk 7 poeng og en 23. plass. De øvrige norske deltakerne var Ragnar Hoen, Kjell M. Haug, Anker Aasum og Sverre Schönberg.

Hjemmesidene for Bergens Schakkklub, Norges beste sjakknyhetsside, har nådd 200.000 treff siden oppstarten for over fire år siden. Halvparten av dem er kommet det siste året, noe som betyr at antall treff har økt kraftig.

Otto Ibenfeldt (bildet) var turneringsleder for siste gang da han arrangerte Julebordssjakken på Gausdal i midten av november. Han har vært

Otto Ibenfeldt blir valgt til æresmedlem under kongressen i Asker i fjor.

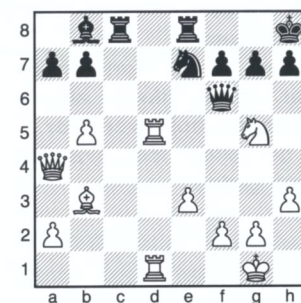
Foto: Øystein Brekke

turneringsleder i en mannsalder, og sier han nå "bare" vil stille opp for klubben. Grunnen til tilbaketrekinga er hovedsakelig av helsemessige årsaker.

At nordmenn lokkes over grensa til Sverige er ingen nyhet, men det er ganske nytt at helgesjakkturneringer er årsaken. 3.-4. november spilte hele 15 nordmenn Solstadträffen i Karlstad, og det samtidig med at Tønsberg satte deltakerrekord. I Solstadträffen deles det inn i grupper på ca. 20 personer etter rating, og alle spiller 15-minutterspartier mot alle. I Grupp 2 vant Vidar Taksrud med 14/17, mens i Grupp 3 kom Jahn Spillum og Roar Kjellstrøm på 2. og 3. med henholdsvis 14½ og 13½ poeng. I Ernst Åhmans minneturnering i Göteborg 1.-4. november tok Sverre Johnsen en fin 3. plass bak sterkere spillere.

- Et nullresultat, sier Leif Erlend Johannessen om sin egen innsats i Johann Thorir Jonsson Memorial i Reykjavik. Hans ratingprestasjon var på 2412, noe som er rundt hva han sjøl har i rating. Han synes allikevel turneringa var positiv, da han møtte fem sterke storspillere. Han kommenterer partiet mot Arngrimsson sjøl:

Leif Erlend Johannessen (2429)
Dagur Arngrimsson (2060)

I et parti hvor svart snublet litt i startblokken (for å si det mildt!), har han nettopp spilt 25...Sg6-e7 og hvit får ikke overraskende tactics knyttet til f7-feltet: **26.Te5! Tf8** Hvit plukker opp det meste av bønder i varianten 26...Lxe5 26.Sxf7† Kg8 27.Sxe5† Kh8 (27...Kf8 28.Sd7 matt!) 28.Sf7† Kg8 29.Sd6† Kh8 30.Sxe8 Txe8 31.Dxa7 osv. **27.De4!** Den siste pointen. **27...Sg6 28.Tf5 1-0**

I Tromsøsjakken 2.-4. november gikk Gennadij Kiselev (2431) fra Murmansk til topps med 4/5. Steinar Moen fra Narvik, Magnus Aanstad og Leon Simula fikk alle 3½ og kom på plassene deretter. B-gruppa ble vunnet av Artem Kozar, også han fra Murmansk.

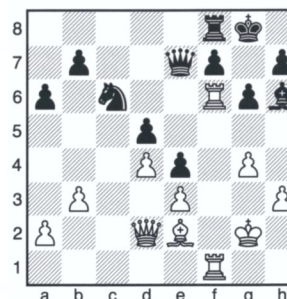
Oslo mesterskap i både lynsjakk og hurtigsjakk er blitt arrangert i Stjernens klubblokaler. Torstein Bae ble lynhøvdning av tigerstaden 1. oktober, mens Torbjørn Ringdal Hansen vant OM i hurtigsjakk 6.-7. oktober.

I Wichern Open i Hamburg 13.-21. oktober kom Hans Olav Lahlum på en noe skuffende 46. plass med 5 poeng.

Nordisk lagmesterskap for synshemmede ble arrangert på Hurdalsenteret 28.-30. september. Det ble arrangert første gang i 1969, og er siden blitt arrangert annethvert år. I år sto Norske Synshemmedes Sjakkforbund (NSSF) for arrangementet.

Sverige vant en klar seier. Norge kom på siste plass, men det var jevnere enn en kanskje skulle tru. Mot Danmark glapp det for eksempel et poeng på førstebord:

Ivar Viken
Kai Bjerring

Tidligere i partiet så svart seg nødt til å ofre kvalitet for bonde mot en godt plassert springer på d6. Det

jevna seg imidlertid fort ut da Viken mista et viktig mellomtrekk. **30.Lxa6?** Et trekk som for eksempel 30.Ld1 for lettere å kunne forsvare e3 hadde vært bedre. **30...Lg5!** Der kom mellomtrekket, og da hvit måtte ofre tilbake ble han *veldig* sårbar på de svarte feltene. **31.Txc6 bxc6 32.Le2 Dd6 33.Ld1 Lh4!** Hvit klarer ikke hindre dronningas inntrengen på g3. **34.Th1 Dg3† 35.Kf1 f5 0-1**

• VH

Nordisk lagmesterskap for synshemmede

28.-30. september

1. Sverige 13
2. Danmark 8½
3. Finland 8
4. Norge 6½

Ivar Viken ½, Svein Tore Fesche 1, Olav Vik 1, Tormod Prytz 1, Per Ivar Norum 1½, Oddvar Øyan 1½

1. runde:
Norge-Danmark 1-5
Finland-Sverige 1-5
2. runde:
Norge-Finland 3½-2½
Danmark-Sverige 2-4
3. runde:
Finland-Danmark 4½-1½
Sverige-Norge 4-2

LESERBREV

Ny uttakspolitikk i Eliteutvalget

Eliteutvalget (EU) har bestemt hvem som skal representere Norge som beste mann og kvinne i neste års Europamesterskap. EU har tatt ut våre representanter, og jeg kan ikke la være å stille spørsmålsteget ved resultatet av den nye uttakspolitikken.

“Jeg kan ikke la være å stille spørsmålsteget ved resultatet av den nye uttakspolitikken.”

Mulige kandidater til internasjonale turneringer fikk rett før Norgesmesterskapet i Kristiansund et brev som varsler at kriteriene for uttak fra og med nå hvi-

ler på deltakelse og resultater i landsturneringen alene. Det må sies at varslet skjedde i svært kort tid før turneringsstart, og flere da hadde lagt andre planer som ikke kostet like mye og som ga større sjakklike utfordringer. For eksempel var vår høyest ratede kvinnelige sjakkspiller, Ellen Hagesæther, påmeldt til det åpne tjeukkiske mesterskapet, og sendte forbundet en skriftlig forklaring på den prioriteringen. Det må være slik at forbundet stoler på at en elitespiller gjør de disposisjonene som

kreves for å dyrke egne sjakkferdigheter. Deltakelse i landturneringen har alltid vært et viktig kriterium for uttak til utenlandsk representasjon, men det er helt nytt at kun denne turneringen teller ved uttak. Det er kanskje ingen skam for Norge å møte i internasjonale fora med nr. 2 og 3, men dersom vi ender opp med å sende nr. 10 framfor landets fremste spillere, gjør de norsk sjakk en bjørnetjeneste og bør umiddelbart slutte å kalle seg *Eliteutvalget*.

• Sylvia Johnsen
Pi Sjakklubb

Chess Informant READER

Chess Informant Reader 2.0

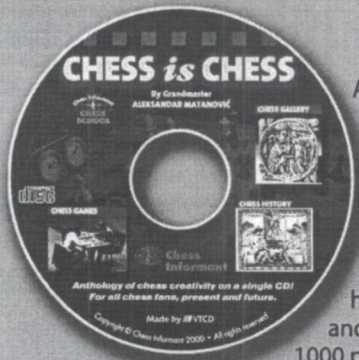
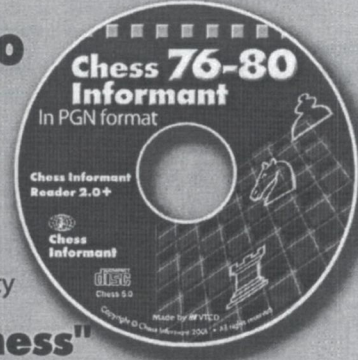
An excellent tool for studying chess theory and practice from all **Chess Informant** publications!

Chess Informant Reader 2.0+

Combine the power of your PGN database with the knowledge available in the Informants and ECO

Chess Informants 76-80 in PGN format

Best presented by **CIR 2.0+** readable by other chess software

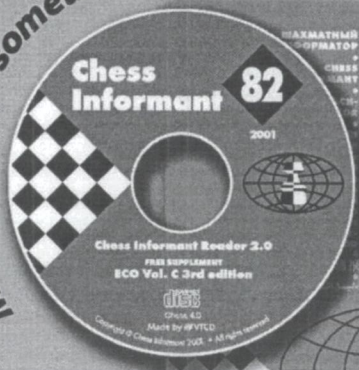
Anthology of chess creativity

CD "Chess is Chess"

Everything is here: chess school, matches for chess crown, tournaments, Candidates matches and Interzonals, chess Olympiads, 200 greatest tournaments in history, a history of chess, the biographies and results of 500 leading chess players, over 1000 photographs /illustrations, stamps with chess themes, FIDE Laws of Chess, chess playing engine...

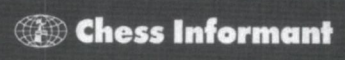
Maybe there is something better on chess? Maybe!

Sahovski Informator 82

Chess Informant 82 (printed book & CD)

Ohrid, Malmoe, Esbjerg, Dortmund, Portoroz, Biel, Shanghai, Buenos Aires, China vs. Russia, Batumi, Amsterdam, Panormo, and many more.

ON THE INTERNET <http://www.sahovski.com>
www.sahovski.co.yu

Julenøtter

1. Sjakkens Hvem Hva Hvor: (fra Norsk Sjakkblad i 2001)

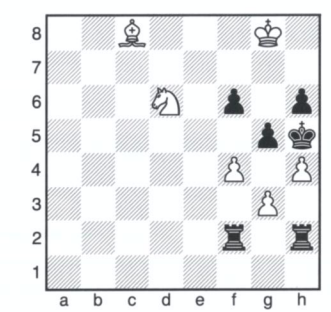
- a) Hvem inviterte sjakkfolket til Dødeladen?
- b) Hva var spesielt med BGP-turneringen i Oslo 22. september?
- c) Hvor mange trykkfeil var det Norsk Sjakkblad nr. 3?

2. Overskrifter fra gamle Norsk Sjakkblad. Hva handler dette om og hvem er forfatteren?

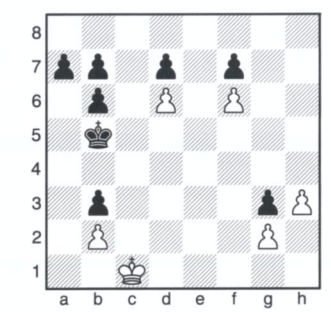
- a) «Innledning til en diskusjon» av hwh (1983)
- b) «David ble Goliat» av ØØ (1987)
- c) «Den store helt» av KB (1968)

3. Oppgaver:

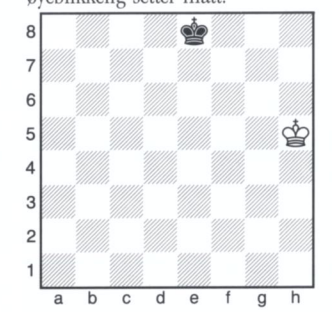
a) Hvit setter matt i 7 trekk.

b) Hvit trekker og vinner.

c) Hvit tar tilbake sitt siste trekk. Svart gjør det samme, og trekker slik at hvit øyeblikkelig setter matt.

4. Komponér et kortest mulig parti der hvit setter matt med a-bonden

5. Hvem av disse skal ut og hvorfor?

Per Ofstad

Hans Olav Lahlum

Norges Bridgeforbund

Cecilie Leganger

Redaksjonen oppfordrer til kreative løsninger (gode gjetninger kan gi full uttelling, juryen - Victor Hansen og Helge A. Nordahl - deler ut poeng fritt etter eget skjønn) og minner om at alle svar må være oss i hende innen 4. januar for å være med å konkurrere om «The Ultimate Chess Puzzle Book» (sponsa av Sølvkongen).
Adresse: Norsk Sjakkblad, Frennings vei 3, 0588 Oslo, e-post victorh@online.no

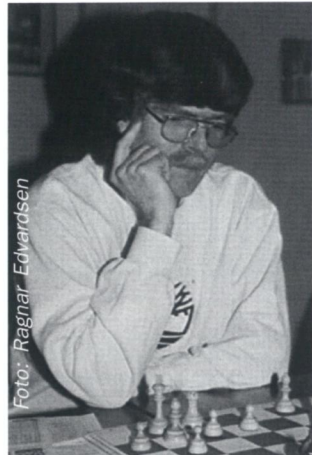

Foto: Ragnar Edvardsen

Dag Lauvås, Drammens Schakklubb, er sentral i NSF's turneringsutvalg. «Lauvås»-utvalget består av Øistein Yggeseeth (leder), Dag Lauvås (sekretær), Ole Kr. Førriisdahl, Ragnar Edvardsen og Bjarke Kristensen

Idékatalog og opplevelsesorienterte turneringstilbud

Med fokus på Norges Grand Prix, serie-sjakk og «opplevelsesorienterte» arrangement har turneringsutvalget i Norges Sjakkforbund tatt for seg turneringstilbudene i Norge. Utgivelse av en idékatalog skal blant annet stimulere til nytenkning hos arrangører, og kvaliteten på arrangementene må ha høy prioritet.

Etter et halvt års arbeid, med fire møter, fra oktober 2000 til april 2001, la turneringsutvalget i Norges Sjakkforbund, det såkalte «Lauvås-utvalget», frem en rapport om sitt arbeid før kongressen i Kristiansund i sommer. Det har vært stor fokus på Norges Grand Prix (NGP) og serie-sjakken i utvalgets arbeid, men også å frigjøre helger til «ikke-NGP-arrangementer» har hatt en sentral rolle.

ter» har hatt en sentral rolle.

- Det er fortsatt viktig med fokus på NGP, men de «opplevelsesorienterte» arrangementene kan være et bra supplement, sier utvalgsmedlem Dag Lauvås til Norsk Sjakkblad. Utviklingen av nye «opplevelsesorienterte» arrangementer skal aktivisere lokale arrangører, og gi sponsormuligheter.

For å motvirke den sviktende oppslutningen i NGP er det i inneværende sesong lagt opp til en reduksjon på fem NGP-helger, men også andre tiltak som kan bedre på oppslutningen har blitt nevnt. Signaler fra deltakere i NGP-turneringene tyder på at arrangører også bør se på gruppeinndelinger, premiering osv. Det må stimuleres til, og kreves bedre kvalitet på gjen-

nomføringen av arrangementene, for å tilfredstille deltakere, ledsagere, media og publikums forventninger.

- Landsdekkende turneringer må bestå, men ikke nødvendigvis som dagens NGP, sier Lauvås.

Utvalget hadde et nytt møte for det videre arbeidet med turneringsaktivitetene i norsk sjakk i begynnelsen av oktober i år. Det er med optimisme utvalget føler et godt grunnlag er lagt for videre utvikling av turneringstilbudene i Norge. Blant annet er «Idékatalogen» snart klar for utsending til klubber, lokallag, kretser og

tillitsvalgte i NSF og USF, med flere tiltak for «opplevelsesorienterte» arrangement. «Idékatalogen» vil være nøkkelen til å skape større kreativitet rundt omkring i klubber og kretser, og byr for eksempel på «Knock-out»-turneringer, parsjakk, turneringer med «Fischer»-oppstilling, lagkamper, simultanoppvisninger, seminarer m.m.

- Men jobben er på ingen måte ferdig, forsikrer Dag Lauvås.

Utvalget mener at dagens turneringstilbud i for liten grad er tilrettelagt nyrekruttering og ivaretagelsen av bredden,

og ønsker styrking av koblingen og samarbeidet mellom NSF og USF på turneringssektoren.

- Jeg håper at NSF og USF setter seg ned for å se på koblingen av turneringer i forbundene, avslutter Dag Lauvås, som også ser for seg en grundig debatt på neste års kongress.

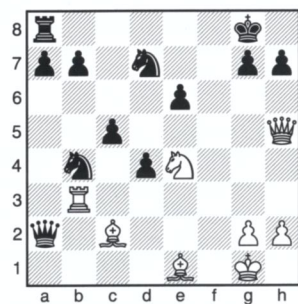
● Ragnar Edvardsen

Medlem av Lauvås-utvalget

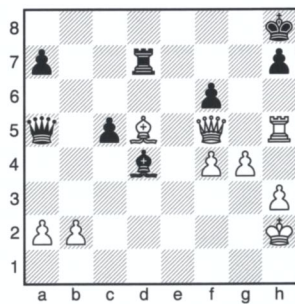
DU TREKKER...

Både unge og gamle oppgaver denne gangen også, men flere av eldre årgang. Løsningene står på side 35.

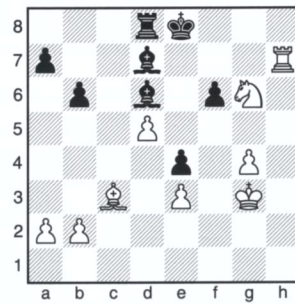
Nr. 1: Hvit trekker

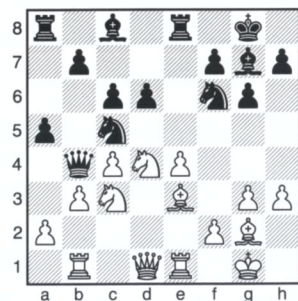
Nr. 2: Hvit trekker

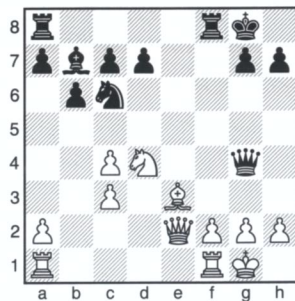
Nr. 3: Hvit trekker

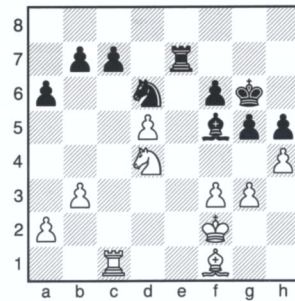
Nr. 4: Hvit trekker

Nr. 5: Svart trekker

Nr. 6: Hvit trekker

NGP i krise? del 2 ALT VAR BEDRE FØR

Alt var bedre før. Det er en udiskutabel påstand som har vært sann til alle tider. På slutten av åttitallet var det flere NGP-turneringer, bedre premier, flere deltagere og lengre betenkningstid. Det synes som det bare er startavgiftene som har økt i omfang siden da.

Krise

At spillerne svikter NGP-turneringene kan skyldes noe annet enn at turneringene ikke er attraktive nok. Usikre og knipne pengepremier er blitt hovedregelen og resten av premieringen oser som regel lavbudsjet. Mange turneringer spilles i trange lokaler med stikkende luft og null albuerom. En del steder er utstyret så slitent og oppblandet at det er vanskelig å finne to like springere. Er det ikke slik?

Det vites ikke hvor mange middelmådige turneringsspillere som er opptatt av pengepremier, men når en av og til kan vinne en pengepremie som er lavere enn startavgiften, sendes det ut et signal om at arrangøren er ute etter å spare penger, til og med kanskje tjene noen. Dermed er det grunn til å tro at de fleste mulige innsparingsmanøvre er foretatt med hen-

hold til utstyr, lokaler, bevertning, er det ikke?

Er ikke arrangørene for late og kasse-remne for grådige? Arrangørene er åpenbart ikke dyktige nok til å fiske lokale sponsormidler, og klubber med god økonomi er generelt lite villige til å risikere kapitalen. Men har en sjakkklubb noen viktigere oppgave enn å arrangere attraktive turneringer?

Antikrise

Sjakk er et estetisk spill, og en sjakkturnering er en sosial begivenhet. En godt arrangert turnering gir deltakerne en helhetlig opplevelse, og for mange er trivsel vel så viktig som resultater. Derfor er detaljer som spillemateriell, fasiliteter, servering etc. av stor betydning for deltakelsen, og for om spillerne kommer tilbake neste år.

Det var og er selvsagt ikke like begredelige tilstander overalt, det vet alle som har spilt sjakk på Gausdal Høifjellshotell. Men i de senere årene har deltakelsen vært forholdsvis laber også der, selv om turneringene har holdt forholdsvis høy standard.

Og ved nærmere ettertanke: NGP-turneringene var nok ikke særlig bedre før, kanskje heller tvert om faktisk, det var bare flere som deltok i dem.

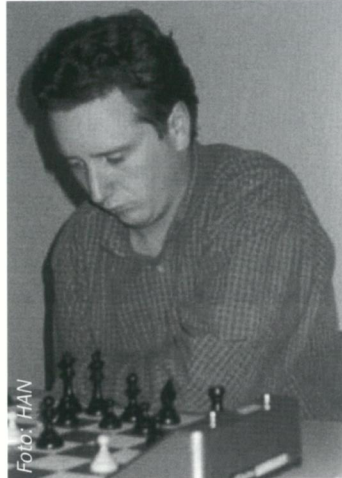
Verdenskrise

Strengt tatt er det verden det er noe galt med. Mange frivillige organisasjoner har merket medlemsflukt i det siste, og færre medlemmer betyr mindre aktivitet. Norsk sjakk er også utsatt for sosiale og økonomiske konjunkturer, og det synes som om tidsånden gir mindre rom for dugnadsinnsats og fellesskap enn før. Var det ikke flere entusiaster med mye fritid i gamle dager?

De lokale klubbmiljøene er ikke så sterke som for ti år siden og de sosiale nettverkene mellom klubbene er svekket. Den sportslige motivasjonen (premier, rating, NGP-poeng) er åpenbart ikke nok til å trekke folk til NGP-turneringer lenger. Kanskje bør arrangørene dele selvkritikk med et herværende politisk parti: Kontakten med grasrota er blitt for dårlig og tilbudet er kommet i utakt med etterspørselen. Mange vil riktignok si det er markedsføringen det er noe i veien med, men blir oppslutningen tilstrekkelig lav, vil endringer uansett tvinge seg fram.

Det kan imidlertid muligens være dumt å drive et godt rekrutteringsarbeid og arrangere gode turneringer, selv i dårlige tider. Det fins klubber som ikke gjør noen av delene.

● RA

Torstein Bae (bildet) er 1911s eneste elitespiller.

Sesongens foreløpig største

Hurtigsjakk og Oslo er en god kombinasjon hvis man vil ha mange deltakere. Med sine 92 deltakere ble 1911s jubileumsturnering 17. november sesongens foreløpig største.

Med digitale klokker var det duka for ei original tenketid som bare Schakkklubben av 1911 kunne ha funnet på. Den var selvsagt - 19 minutter grunntid og 11 sekunder i tillegg for hvert trekk.

Eller - ikke alltid 11 sekunder. Hvis en brukte mindre enn 11 sekunder, fikk en bare lagt til tida en hadde brukt, slik at det ikke gikk an å «tjene» tid ved å spille raskt.

Sjøl om halvparten av landets stormestre stilte til start, var det den emigrerte sørlendingen Bjarte Leer-Salvesen som gikk helt til topps. Mer om hans klubb, SOSS, kan du for øvrig lese mer om på side 10.

I forrige sesong var det bare det åpne NM i hurtigsjakk i Fredrikstad som trakk flere deltakere. Det er tydelig at hurtigsjakk fenger.

• VH

BaglerBalladen (hurtigsjakk) Tønsberg, 4. november

1. Per Omtvedt, Stjernen	1897	+16 +35 =13 +28 +15 +04	5½
2. Ragnar Edvardsen, Drammen	1904	+29 +23 -04 +16 +09 +05	5
3. Hallvard Ådnøy, Follo	2145	+22 -05 +36 +21 +08 +12	5
4. Christian Harstad, Porsgrunn 4½, 5. Carl Erik Horda, Caissa 4½, 6. Øystein B. Fossum, Drammen 4½, 7. Frode Ryan Lund, NTG 4½, 8. Aage Mella, Strømmen 4, 9. Atle B. Fossum, Drammen 4, 10. Thomas G. Larsen, Larvik 4, 11. Ståle Sending, Drammen 4, 12. Håkon Haugsrud, Fredriksta 4, 13. Svein Erik Lurdalen, NTG 3½, 14. Thor Roverud, Caissa 3½, 15. Jan Svenske, Strømmen 3½, 16. Kjell Johansen, Tønsberg 3½, 17. Nazar Mohammed, Arendal 3½, 18. Tommy Thoresen, Tønsberg 3½, 19. Oddbjørn Christensen, Tønsberg 3½, 20. Richard Flores, Nittedal 3, 21. Jan R. Holmboe, Caissa 3, 22. Erik Eliassen, Hauge 3, 23. Sture Alne, Drammen 3, 24. Terje Presthus, Nittedal 3, 25. Neil Benn, Asker 3, 26. Carsten Aubert, Tønsberg 3, 27. Pål Brantzeg, Stjernen 3, 28. Gunnar Bue, Tønsberg 2½, 29. Nils H. F. Omland, Arendal 2½, 30. Tord Høyhilder, Tønsberg 2½, 31. Ingar Edvardsen, Drammen 2½, 32. Odin Blikra Veia, Stavanger 2½, 33. Kim Hartvig, Akademisk 2½, 34. Kristoffer Haugan, Tønsberg 2, 35. Kenneth Einarsen, Tønsberg 2, 36. Thomas Runå, Tønsberg 2, 37. Frank Kristensen, Tønsberg 2, 38. Jan M. Karlsen, Arendal 2, 39. Per Sollid, Porsgrunn 2, 40. Anders K. Beck, Tønsberg 2, 41. Erik Lynghaug, Caissa 1½, 42. Øystein Edvardsen, Drammen 1½, 43. Thorleif Gusland, Larvik 1, 44. Espen Folmo, OSS 1, 45. Magnus Lynghaug, Caissa 1			

1911s jubileumsturnering 17. november

Det var mange sterke med i 1911s jubileumsturnering. Ytterst Kristian Trygstad (til venstre) mot Ellen Hagesæther. På bordet ved siden av spiller turneringsvinner Bjarte Leer-Salvesen.

Gruppe A				
1. Bjarte Leer-Salvesen, SOSS	2299	+23 +06 =16 =03 +10 +07	5	
2. Einar Gausel, Oslo	2548	=16 +22 +14 +10 +05 =03	5	
3. Rune Djurhuus, Akademisk	2466	+11 +04 =05 =01 +06 =02	4½	
4. Hallvard Ådnøy, Follo	2145	+30 -03 +18 =11 +20 +12	4½	
5. Kristian Trygstad, Oslo 4, 6. Ludy Sousa, Oslo 4, 7. Terje Johansen, Strømmen 4, 8. Alf R. Andersen, Akademisk 4, 9. Arnt Esbensen, Vadsø 4, 10. Torstein Bae, 1911 3½, 11. Martin Østveit, Oslo 3½, 12. Magnus Carlsen, Asker 3½, 13. Hans Olav Lahlum, Porsgrunn 3½, 14. Atle Grønn, Akademisk 3½, 15. Roaul Abrahamsson, 1911 3½, 16. Per Omtvedt, Stjernen 3, 17. Ellen Hagesæther, Hauge 3, 18. Sverre Johnsen, Oslo 3, 19. Michel Sterk, Black Knights 3, 20. Øystein Hole, Akademisk 2½, 21. Erling Kristiansen, Oslo 2½, 22. Trond Solem, Follo 2½, 23. Ragnar Edvardsen, Drammens 2, 24. Jon F. Rørvik, Tempo 2, 25. Susanne Hansson, Manhem, Sverige 2, 26. Øyvind Pedersen, Sjakkamatene 2, 27. Chris Lütken, 1911 2, 28. Eldin David, 1911 2, 29. Fredrik Rekkedal, Akademisk 2, 30. Tore Garberg, 1911 1½, 31. Lennart Hansson, Manhem, Sverige 1, 32. Aage Mella, Strømmen 0				

Gruppe B				
1. Ola Gausland, Akademisk	1601	+26 +34 +07 +12 +02 =05	5½	
2. Øystein Olsen, Direkte	1748	+21 +33 +32 +06 -01 +09	5	
3. Fred Westerby, 1911	1744	-18 +21 +13 +20 +06 +07	5	
4. Vegard Tollefsen, Narvik	1686	=16 +39 +33 =08 +14 +15	5	
5. Asbjørn Tømte, Drammens	-	+19 +18 -06 +32 +10 =01	4½	
6. Odd Ristesund, Sjakkamatene 4, 7. Ove Jenssen, Moss 4, 8. Frode Ryan Lund, NTG 4, 9. Jan Spillum, Moss 4, 10. Jørn Snellingen, Black Knights 4, 11. Espen Norberg, Fribonden 4, 12. Ivar Abusdal, Nordstrand 3½, 13. Sabine Hansson, Manhem, Sverige 3½, 14. Tore Reppen, Kongsvinger 3½, 15. Daniel Kovachev, Oslo 3½, 16. Jan Rune Moberg, Follo 3½, 17.				

Inge S. Skrondal, Akademisk 3½, 18. Amund Teigum, Oslo 3, 19. Kim Hartvig, Akademisk 3, 20. Christian Harstad, Porsgrunn 3, 21. Finn Egeland, Oslo 3, 22. Rolf Haug, Oslo 3, 23. Leif Kverdal, Stjernen 3, 24. Arve Harestad, Direkte 3, 25. Øystein Edvardsen, Drammens 3, 26. Jon Ludvig Hammer, Oslo 2½, 27. Roar Kjellstrøm, Black Knights 2½, 28. Ørnulf Stubberud, Oslo 2½, 29. Tarek Sprimann, Bærum 2½, 30. Matti Unnli, 1911 2½, 31. Trond Henriksen, Modum 2½, 32. Svein Erik Lurdalen, NTG 2, 33. Per H. Wibe, Oslo 2, 34. Tor Wetle Hoem, 1911 2, 35. Otto Milvang, Nordstrand 2, 36. Karim Ali, Fribonden 2, 37. Werner Solberg, Nordstrand 1½, 38. Pål Brantzeg, Stjernen 1½, 39. Aage Øyvann, Nittedal 1½, 40. Richard Flores, Nittedal 1, 41. Peter Osvoll, Oslo 1, 42. Henrik Amesen, 1911 ½

Gruppe C				
1. Alexander Sørensen, 1911	-	+05 +03 +04 +02 +09 +08	6	
2. Kai Inge Esbensen, Vadsø	593	+13 +06 +08 -01 +05 =03	4½	
3. Odin Blikra Veia, Stavanger	1116	+14 -01 +11 +08 +04 =02	4½	
4. Simon Kvarven, Oslo 4, 5. Henrik Gaudernack, 1911 3½, 6. Eirik Gamås, 1911 3½, 7. Sigmund Reppen, Kongsvinger 3½, 8. Emil Agdestein, Asker 3, 9. Gudmund Skjeldal, 1911 3, 10. Bjørn E. Herregården, Drammens 3, 11. Ellivisv Reppen, Kongsvinger 2½, 12. Gunnar Abusdal, Nordstrand 2½, 13. Øyvind Johansen, Kirkegata 2½, 14. Ingar Edvardsen, Drammens 2, 15. Brede Hagen, Bærum 2, 16. Aleksander Omtvedt, 1911 2, 17. William Magnor, 1911 1, 18. Brage Ekrem, Oslo 1				

TURNERINGS KALENDER

for Norges Sjakkforbund fra 7. desember

7.-9. desember	Bergen Grand Prix (NGP)	Bergens SK
9. desember	Thoralf Pedersens Grand Prix, hurtigsjakk (NGP)	SK Tempo
15.-16. desember	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
26. desember	OSS Hurtigsjakk Grand Prix (NGP)	Oslo SS
27. desember	NM i hurtigsjakk for ungdom Online	NIS, annonse s. 18
28. desember	NM i hurtigsjakk Online	NIS, annonse s. 18
29.-30. desember	David Løvers minneturnering (NGP)	Modum SK

2002:

4.-11. januar	Gausdal Troll Masters, Gausdal Høifjellshotell	SK Jarl
12.-13. januar	Det åpne NM i hurtigsjakk	Fredriksstad SS
19.-20. januar	NSFs seriesjakk	
25.-27. januar	NTG Grand Prix (NGP)	NTG SK
1.-3. februar	NM for jenter	Sørums SKU
2. februar	Moss Maratonlyn	Moss SK
9.-10. februar	NSFs seriesjakk	
23. februar	Molde Hurtig Grand Prix (NGP)	Molde SK
1.-3. mars	KM-helg, NSF, anbefalt for individuelt KM	NSF-kretsene
9.-10. mars	NSFs seriesjakk (avslutning)	
15.-17. mars	KM for skolelag	USF-kretsene
23.-27. mars	Det åpne junior-NM	Arrangør søkes av USF
23.-30. mars	Det åpne NM	Arrangør søkes
6.-7. april	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
13. april	Bondeofferet Grand Prix (NGP) i Trondheim	SMPOÅÅ
26.-28. april	NM for skolelag	Arrangør søkes av USF
4.-5. mai	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
8.-12. mai	Lag-NM-finale	NSF
1.-2. juni	Ernst Rohans minneturnering (NGP)	Tønsberg SK
15.-16. juni	Reservert ikke-NGP-arrangementer	
6.-13. juli	Landsturneringen	Røros SK

For turneringsinformasjon, se neste side.

Søknad om terminfesting sendes NSF, Frennings vei 3, 0588 Oslo

Gausdal Troll Masters flytta ... enda en gang

Gasudal Troll Masters er flytta tilbake til 4.-11. januar, som var den opprinnelige terminen. Det måtte velges mellom to onder, og for å unngå kollisjon med hurtigsjakk-NM, ble det kollisjon med Rilton Cup og EM i stedet for.

DU TREKKER... Løsninger

Opgavene står på side 30.

1) **Harry Andersen - Rune Fjellstad, Østlandsserien 1987, 24.Dxh7+!!** Det lukter matt. **24...Kxh7 25.Sf6++ Kh6 26.Th3+ Kg5 27.Lh4+ Kf4 28.Tf3+** og svart så det var matt i neste trekk etter **28...Ke5 29.Lg3+**. **1-0**

2) **Olaf Barda - Jan Foltys, Marianske Lazne 1951, 36.Txh7+! Txh7 37.Dc8+ Kg7 38.Dg8+ 1-0**

3) **Peter Korning - J. Halldórsson, Nordisk mesterskap i korrespondansesjakk 1960, 37.Le5!!** Løperen kan verken tas eller unngå å bli tatt, **37...fxe5** vinner tårnet etter **38.Th8+ Kf7 39.Txd8, 37...Lxe5+** vinner også tårnet, **38.Sxe5 fxe5 39.Th8+ Ke7 40.d6+!**. Den siste muligheten **37...Lf5** går heller ikke på grunn av **38.fxe5 fxe5 (38...Lxe5+ 39.Sxe5 fxe5 40.Th8+ og hvit vinner tårnsluttspillet etter tårnavbyttet.) 39.f6!** Svart ga opp **1-0**

4) **Knut Jøran Helmers - Yrjö Rantanen, Reykjavik 1981, 15.Sdb5! cxb5 16.Sxb5** og svart kunne ikke stoppe **17.a3**. Han tapte på tid! **1-0**

5) **Jon A. Stokhaug - Stig K. Martinsen, Trondheim 2001, 16...Dxg2+! 17.Kxg2 Sxd4 0-1**

6) **Ragnar Hoen - Friedhelm Dahlhaus, Arco, Italia 2001, 32.Sxf5! Sxf5** Tårnet på e7 faller etter **32...Kxf5 33.Ld3+ Ke5 34.Te1+**. **33.Ld3!** Bindinga på hesten blir avgjørende. **33...gxh4** Etter **33...g4** har hvit det elegante **34.Tc5! Te5 (34...b6 besvares med 35.d6!) 35.f4. 34.g4 hxg4 fxg4 1-0**

7.-9. desember: Bergen Grand Prix
SS: Bergen Schakkklub, Hollendergt. 13, 5r, TT: 1½t/40, ½t/15, ½t/resten, gr o/ u1500, SA: 250-150, PP: Gr. A 1200-800-500, gr. B 800-600-300, PI: Eirik T. Gullaksen 55 52 50 86a, 55 29 40 71p, e-post Eirik.Gullaksen@bergen.online.no, F og påmeldingsfrist kl. 1830.

9. desember: Thoralf Pettersen Grand Prix
SS: Strømsø menighetshus, 6r, TT: 25 min, gr o/u1500, SA: 250-150, PP: Gr. A 2000-1500-1000, gr. B 1500-1000-750, PI: Vidar Taksrud 32 85 05 42, e-post vidtak@online.no, F: kl. 1030, påmeldingsfrist 13.12.

26. desember: OSS Hurtigsjakk GP
SS: OSS, Bogstadvn. 30, 7r, TT: 20 min, alle i ei gr, SA: 200-130 (+30 v/ sen påmelding), PP: 2000-1200-800 v/ min. 45 spillere, PI: Kai Ingolf Johannessen 67 97 00 67, F: kl. 1000, påmeldingsfrist 20.12. Se annonse i nr. 5.

29.-30. desember: David Løvers minneturnering (inngår i Modum Romjulsjakk)
SS: Tyrifjord hotell, Vikersund, 5r, TT: 1t/40, 40min/resten + 30 sek tillegg pr. trekk, alle i ei gr, SA: 250-150 (+20% v/ sein påmelding), PP: gr. A (kl. M/1) 2000-1000, gr. B (kl. 2/3) 1000, gr. C (kl. 4/5) 1000, PI: Øystein Brekke 481 12 265, e-post oeystei@online.no, F: kl. 1030, påmeldingsfrist 27.12. Se annonse i nr. 5.

4.-11. januar: Gausdal Troll Masters
SS: Gausdal Høifjellshotell, 9r, TT: 2t/40, 1t/20, ½t/resten, SA: Elo 2400+ fri, 2300-2399 kr 400, 2200-2299 kr 600, 2000-2199 kr 800, uten kr 1000, PP: 6000-4000-2500-1500-1000, PI: Hans Olav Lahlum 61 17 13 98, e-post hanso.lahlum@c2i.net, F: kl. 1800, påmeldingsfrist 22.12. Se annonse i nr. 5.

12.-13. januar: Det åpne NM i hurtigsjakk
SS: Lisleby Samfunnshus, Fredrikstad, 10r, TT: 30 min., gr o/1750, 1250-1749, u/1250,

SA: 350-200 (+20% v/ sein påmelding, +50% v/ påmelding samme dag), PP: Gr. A 3000-2000-1000, gr. B 2000-1000-500, gr. C 1500-1000-500, PI: Bjørn Berg Johansen 69 34 52 20, e-post: bjoerjoh@c2i.net, Steinar Sæther 69 14 32 71p 990 19 532m, e-post steinar.raniets@c2i.net, F: kl. 1800, påmeldingsfrist 22.12. Se annonse neste side.

25.-27. januar: NTG Grand Prix
SS: NTG Bærum, 5r, TT: 1½t/40, 1t/resten, gr o/1500, SA: 250-150 (+20% v/ sein påmelding), PP: Gr. A 2000-1500-1000 gr. B 1200-900-600, PI: NTG Sjakk 67 15 01 79, eller Victor Hansen 22 22 44 71p, 957 99 891m, e-post: victorh@online.no, F: kl. 1830, påmeldingsfrist 23.1. Se annonse under.

2. februar: Moss Maratonlyn
SS: Funksjonshemmedes fritidssenter, Moss, 50r eller 25r, TT: 5 min., alle i ei gr., SA: 200-100, PP: 75% går ut i pengepremier, PI: Jahn Spillum 69 26 66 98a, 413 11 945m, F: kl. 0930, påmeldingsfrist 30.1.

NTG Grand Prix 2002

Sjakklinja ved NTG inviterer igjen til NTG Grand Prix. Sølvkongen lover flott premiebord med diverse sjakkartikler.

Tidspunkt: Fredag 25.-søndag 27. januar
Fremmøte seinest kl. 1830, 1. runde kl. 1900.

Spillested: Norges Toppidrettsgymnas
Skuiveien 40, 1339 Vøyenenga
Ankomst med bil: E16 mot Hønefoss, 3 km fra Sandvika, ta av ved Kirkerudbakken. Med buss 161 fra Oslo/Sandvika, gå av på Tangen.

Turneringsform: 5 runder Monrad
Betenkningstid: 1½ på 30 trekk, 1 time på resten
Gruppeinndeling: Over/under 1500
Startavgift: Junior kr 150, andre kr 250
Premiering: Gruppe A: kr 2000-1500-1000
Gruppe B: kr 1200-900-600 v/ min. 50 deltakere

Påmelding:
NTG Sjakk
tlf. dagtid 67 15 01 79
eller
Victor Hansen
tlf. 22 22 44 71p
957 99 891m
e-post: victorh@online.no

Påmeldingsfrist:
Seinest torsdag 23. januar.
Ved seinere påmelding øker startavgiften med 20%.

Det åpne NM i hurtigsjakk 2002

Fredriksstad Schakselskap har gleden av å invitere til Det åpne NM i hurtigsjakk på Lisleby Samfunnshus i Fredrikstad (ca. 3 km fra sentrum) **lørdag 12. - søndag 13. januar.**

Gruppeinndeling:

Gruppe A: 1750 og høyere
Gruppe B: 1250 - 1749
Gruppe C: 1249 og lavere

Pengepremier i gruppene:

Kr 3000 - 2000 - 1000
Kr 2000 - 1000 - 500
Kr 1500 - 1000 - 500

I tillegg ¼ klassevis premiering (6 klasser) og premier til beste over 60 år og beste jente.

Turneringen arrangeres som **Master Grand Prix** med høy poengskala i alle klasser.

Startavgift:

GM/IM/elite fri
Junior kr 200
Andre kr 350
20% tillegg etter påmeldingsfrist (9.1.).
50% tillegg ved påmelding samme dag.

Spilleplan:

10 runder, seks lørdag og fire søndag:

Lørdag:

Siste frammøte: kl. 1030
1. runde: kl. 1100
2.-3. runde: Fortløpende oppsett
Pause
4. runde: kl. 1600
5.-6. runde: Fortløpende oppsett

Søndag:

7. runde: kl. 1100
8. runde: Fortløpende oppsett
Liten pause
9. runde: kl. 1330
10. runde: Fortløpende oppsett
Premieutdeling

Betenkningstid:

30 minutter pr. spiller pr. parti

Påmeldingsfrist: Onsdag 9. januar

Overnatting:

Hotel City, Fredrikstad tlf. 69 31 77 50
Enkeltrom inkl. frokost pr. døgn: kr 550
Dobbeltrum inkl. frokost pr. person/døgn kr 350
3-sengsrom inkl. frokost pr. person/døgn kr 295

Motellet tlf. 69 32 05 52
Enkeltrom kr 390, dobbeltrom kr 490

Kantine på spillestedet:

Salg av enkel middag, mineralvann, kaffe m.m.

Informasjon og påmelding (og evt. transport til/fra jernbanen):

Steinar Sæther tlf. 69 14 32 71, mobil 990 19 532
E-post: steinar.raniets@c2i.net
Bjørn Berg Johansen tlf. 69 34 52 20
E-post: bjoerjoh@c2i.net

Informasjon/påmelding/deltakerliste kan også finnes på internett:

<http://www.sjakk.net/fss.html>

Nytt fra NSF

Norsk Internett Sjakkklubb

Den nyeste klubb i NSF kan raskt vise seg også å bli den største. Norsk Internett Sjakkklubb (NIS) finnes, som navnet antyder, bare på Internett. I tillegg til å skape aktiviteter for det mange norske spillere som allerede er *online* er tanken bak NIS også å gi et tilbud til de nettaktive sjakkspillere som i dag ikke er medlemmer av NSF. Se for øvrig annonsen for det første NM i hurtigsjakk Online 2001 i regi av NIS den 27. og 28. desember. De to begivenheter vil samtidig bli starten på ukentlige aktiviteter på Internett forbeholdt norske spillere.

Fornyng av medlemskap

Alle dokumenter som har å gjøre med innmelding av medlemmer/fornyng av medlemskap for 2002 blir sendt alle klubbkasserere tidlig i januar. Kassererer og klubbledere bør være oppmerksom på at

Sjakkkontoret i fjor endret rutinen for medlemsregistrering således at alle medlemmer oppfattes som innmeldt også det kommende året, men mindre kontoret mottar informasjon om det motsatte.

Elo-frist 31. desember

Elo-komiteen melder at for å være sikker på at en turnering skal komme med på neste offisielle Elo-liste som skal stå i Norsk Sjakkblad nr. 1-2002, må Elo-rapporten være sendt til NSF innen den 31. desember 2001.

Terminfesting av arrangement

Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringer i høsten 2002 er 1. november 2001. Søknadsskjema for terminfesting er sendt alle klubber og kretser. For reserverte datoer - se terminlisten i Norsk Sjakkblad eller på Sjakktuelt

(www.sjakk.no). Det er også mange «faste» arrangementer i 1. halvår av 2002 som må komme ut på banen (rettet) før det er for seint.

NSFs håndbok

Sjakkkontoret beklager at det ennå ikke har vært mulig å ferdiggjøre NSFs håndbok 2001 som planlagt ved sesongens start. Håndboken ventes nå ferdig kort tid før jul. Alle klubbledere, kasserer og andre sentrale tillitsvalgte vil automatisk motta deres kopi fra forbundet.

Hent skjemaer og formularer fra Sjakktuelt

De mest anvendte skjemaer og formularer i NSF er nå tilgjengelige via Sjakktuelt (www.sjakk.no). Se under overskriften "Norges Sjakkforbund" og "Skjemaer" i venstre kolonne på Sjakktuelt's forside.

NSF søker arrangør

Til det åpne NM 2002, lag-NM finalen 8-12. mai 2002 og til landsturneringen for årene 2004-06.

• **Bjarke Kristensen**
Generalsekretær

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo
E-post: sjakkfor@online.no
Tlf. 22 15 12 41. Faks 22 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Kontortid: mandag-fredag kl.10-16
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Forbundets medlemsavgift 2001 gjennom klubb: Voksen kr 250, junior/kadett (født 1980-86): kr 120, lille- og miniputt (født 1988-): kr 60. Direkte medlemskap koster det dobbelte.

PRESIDENT:
Hugo Parr (Nittedal SK).
Tlf. 67 07 21 58p, 22 24 66 00a
E-post famparr@frisurf.no

VICEPRESIDENT:
Ellen Hagesæther (Hauge SK).
E-post ellen.hagesather@farmasi.uio.no

KASSERER: Bjørn Haveland (Bærum SS).
Tlf. 67 13 92 04p, 913 39 937m.
E-post bjoemih@online.no

TURNERINGSSJEF:
Øistein Yggseth (Asker SK).
Tlf. 66 79 68 39p, 22 96 03 01a.
E-post oeyggsth@frisurf.no

Sølvkongens utsalg i Bogstadveien

Sølvkongen har åpnet sjakkutsalg i OSS sine lokaler i Bogstaveien 30, 7. etasje. Vi har over 1500 forskjellige boktitler. I tillegg har vi det meste innen sjakk: Brett, brikker, klokker, pc-programmer, videoer etc.

Åpningstider:
Torsdag 1800-2200

Norges ledende sjakkutsalg finner du på www.kongsberg.net/kongen

Vi har over 1500 forskjellige boktitler på lager. I tillegg har vi det meste innen sjakk: Brett, brikker, klokker, pc-programmer, videoer, sjakkfrimerker etc.

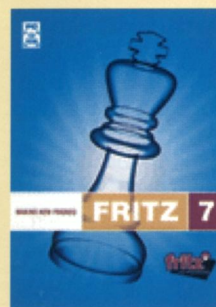

Årets julegaver!

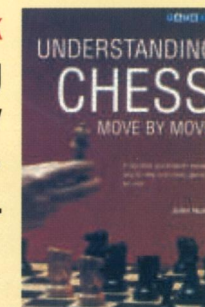
Ny digital klokke
DigiBlitz
Kun kr 425,-

Sjekk prisen!!
Barracuda
Kun kr 995,-

Verdens beste sjakkprogram i ny utgave
Fritz 7
Kun kr 590,-

Årets beste bok
«Understanding chess move by move»
Kun kr 230,-

Sølvkongen
sjakkutsalg
Tlf: 971 22 477 Fax: 32 73 26 03
Postboks 100 3602 Kongsberg

Du kan også bruke vår e-postadresse: kongen@kongsbergnett.no - eller tlf. 32 73 00 63.